

„ლილა ამ ბაგეთის ბაღაშლით დაიწყეთ...“

საქართველოს ნავთობის საერთაშორისო კორპორაცია Georgian International Oil Corporation

ორშაბათი 4 აპრილი, 2003 წელი №205 (4584)

საქართველოს რესპუბლიკა

გაზეთი დაარსდა 1918 წლის 25 ივლისს, აღდგენილია 1990 წელს. ფასი 50 თეთრი.

ინფორმაცია

რა ოდენობის ინვესტირება განხორციელდა?

სტატისტიკის სახელმწიფო დეპარტამენტის მონაცემებით, 2003 წლის პირველ ნახევარში საქართველოში 117,7 მლნ. ლარის ინვესტიცია განხორციელდა. რეგიონალური ინფორმაციით, არაფინანსურ აქტივებში 174,8 მლნ. ლარის ინვესტიცია დაბანდება, აქედან ინდივიდუალურ ბინათმშენებლობაში – 34,8 მლნ. ლარი. კაპიტალურ რეზონანსზე დახარჯულია 7,4 მლნ. ლარი, ადრე ამოქმედებული შენობებისა და მანქანათმშენებლობის შექმნაზე – 0,6 მლნ. ლარი. გარდა ამისა, წინასწარი ინფორმაციით, ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის ნავთობსადენის მშენებლობაში საქართველოს ტერიტორიაზე ინვესტირებულია 144,4 მლნ. ლარი. სახელმწიფო ბიუჯეტის სახსრებით ათვისებულია 0,6 მლნ. ლარი, რაც მთელი მოცულობის მხოლოდ 0,4 პროცენტს შეადგენს.

კომისია მუშაობს

ჩრდილოეთი ეკონომიკის მასშტაბების შემცირების მიზნით შემუშავებული პროგრამის ფარგლებში შექმნილმა სპეციალურმა სამთავრობო კომისიამ მუშაობა დაიწყო. მან ქვეყანაში ჩრდილოეთი ეკონომიკის განვითარების გენდერული პოლიტიკის ანალიზისა და პროგრამით გათვალისწინებული დონისძიებების განხორციელების უწყვეტობისათვის უნდა შეიმუშაოს დამატებითი განსახორციელებელი დონისძიებები და საქართველოს პრემიერმა ვარუდგინოს განსახილველად. ეკონომიკის, მრეწველობისა და ვაჭრობის სამინისტროში იმედოვნებენ, რომ მთავრობის კოორდინირებული მუშაობის შედეგად ჩრდილოეთი ეკონომიკის მასშტაბების შემცირების პროგრამით გათვალისწინებული პრობლემები და დონისძიებები დადებით შედეგს გამოიღებს და ქვეყნის ჩრდილოეთი ეკონომიკის შემცირებაზე მთლიან შიდა პროდუქტში მოხილვადი გადსახადების წილის გაზრდასა და ლეგალური ეკონომიკის განვითარებაზე უშუალოდ აისახება.

აბსტრაქციის მორიგი ახალი

საქართველოს შს სამინისტროში ამ კვირას პოლიციელთა ატესტაციის მორიგი ეტაპი გაიმართება. ამჯერად გამოცდებს 50-მდე თანამშრომელი ჩააბარებს. 8 ატესტაციის ატესტაციის შს სამინისტროს შტაბის წევრები გაივლიან, მათ შორის – სამორიგეო, საერთაშორისო ურთიერთობებისა და პრესის სასახურების თანამშრომლები. როგორც „ინტერ-პრესს“ შს სამინისტროს პრეს-სამსახურში განუცხადეს, ატესტაცია უკვე 200-მდე პოლიციელმა გაიარა, მათ შორის – იურიდიული სამსახურისა და შს ცენტრალური ინსპექციის ყველა თანამშრომელმა.

პოლიციელთა ატესტაცია, რომელიც 25 ივლისს დაიწყო, მთელი საქართველოს მასშტაბით მიმდინარებს. გამოცდები შევირი ფორმით გადის. ტესტირების მონაწილეებს უპირველეს ყოვლისა, „პოლიციის შესახებ“ კანონისა და საქართველოს კონსტიტუციის ცოდნა მოეთხოვებათ.

ინფორმაციის მუშაობა ინტერ-პრესმა.

დაჯილდოება

საქართველოს პრეზიდენტის ბანკარგულა

2003 წლის 1 აპრილი ქ. თბილისი გიგა აბუსაძის ღირსების ორდენით დაჯილდოების შესახებ ქართული ხალხური სიმღერების პოპულარიზაციაში შეტანილი პირადი დიდი წვლილისათვის, ნაყოფიერი შემოქმედებითი, საშემსრულებლო და სამოგადობრივი მოღვაწეობისათვის საგუნდო ხელოვნების ოსტატი, ხალხური შემოქმედების საერთაშორისო ფესტივალების ლაურეატი, აფხაზეთის უხუცესთა ანსამბლ „ბურჯის“ ლიტბარი და სამხატვრო ხელმძღვანელი გიგა აბუსაძე დაჯილდოვდეს ღირსების ორდენით.

პოზიცია

სკლა მოძიებისაკენ

„მართალი ბაგეთის“ მთავარმა რედაქტორმა ვახტანგ ხარბილაშვილმა შემოგვთავაზა ეს წერილი, რომელშიც გადმოცემულია ქვეყანაში ღვინო შექმნილი მითარების მიხედვით ანალიზი, შეფასება და ხედავ

- საქართველო უღალატა ამერიკას და კვლავ რუსულ ჩექმას დაუღო თავი!
- საქართველომ ორიენტირება შეიცვალა!

თვალსაზიარი

„გეტოი გოსტინიცია დირექტორ...“

ანუ ლიფანი, „კრიშა“ და... არჩევნები

ხომ გახსოვთ, „მიმინომი“ როგორ ამშვიდებს მადვილარას წკრივით მანქანის კაბინაში გაღვიძებულ ვალიკოს ფრუნშიკ მკრტიჩიანის რუბიკა – ნუ გეშინია, აქედან ვერავინ გაგასახლებს, „სასტუმროს“ ღირვეტორი აქ შევარო.

კვირის ნოსტალგია

ქოლგები და წვიმა თბილისში. ჯიშაჲ კასრაძის ფოტო.

დღეს პროექტი პარლამენტს გადაეცემა

საპრემიეროსი საგაუკუო ფონდის რეკომენდაციის საფუძველზე მომზადებული „2003 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის კორექტირების პროექტი“ პარლამენტში განსახილველად, სავარაუდოდ, დღეს შევა. საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ საგაუკუო ფონდის მიერ დატოვებულ „სამხსოვრო ჩანაწერებში“ მითითებული სექცეის პარამეტრი – 95,5 მლნ. ლარი 86 მლნ. ლარამდე შეამცირა. სწორედ ამიტომ სამინისტროს ფონდისგან ამ პარამეტრთან დაკავშირებით თანხმობა სჭირდებოდა. ბიუჯეტის დაბალანსების მიზნით მნიშვნელოვნად იმრდება სამეცხოველო ნაწილი. კერძოდ, შესასრულებელი გეგმა გაემრდება საბაჟო და საგადასახლო დეპარტამენტებს.

ინტერვიუ

„აღსასრულს წამებული ბრძოლა“ განაცხადეს, რომ გვიან ისრაელთან დაზავების შესახებ ხელშეკრულებებიდან. ამჯერად გერმანიისგან ეს გადაწყვეტილება მიიღეს მას შემდეგ, რაც დააბრუნეს ოცამდე მოთარეშე, რამაშაში იასირ არაფატის რეზიდენციას რომ აფარებდნენ თავს.

ბნ ლაშქარს მოადგილე აიბან ალ-ბაგაბი შურისძიებით ეშუქება აშშ-ს გუანტანამოს ტყუილების გამო. „ჩვენ ამერიკას ვერ დავუტყუებთ: თქვენი ტანჯვა მხოლოდ დასაწყისია, ნამდვილი ბრძოლა ვერ არ დაწყებულია“, – განაცხადა მან მიმართავში, რომელიც „აღსასრულს“ ტელეარხმა გუშინ გაავრცელა.

ამჟამად ხელისუფლება კიდევ უფრო ამკაცრებს ქვეყანაში შესვლას. მინიმუმ ორი თვით არის შეზღუდული ორი პირიგამა, რომლებიც თავი ამერიკის ვიზის არმქონე პირებს – საგანგებო ავიამგზავრებს – ქვეყანაში შესვლას უფლება აქონდათ. ეს კეთდება საპაერო გრანსპორტზე უსაფრთხოების დონისძიებათა გამკაცრების მიზნით.

თვალსაწიარი

(პირველი ბერძენი)

მაგრამ ვიდრე იმას მოგახსენებდეთ, ჩემი თვალსაწიერიდან რომელი მნიშვნელოვანი მომენტი იყო თქვენი კვირისთვის დამახასიათებელი, მსურს პატარა ამონარიდი გაგაცნოთ გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ 1999 წლის 6 ნოემბრის ერთი პუბლიკაციიდან, რომლის ავტორიც მე ვიყავი.

თანამდებობრივი სავარძლის სიმაღლიდან და, მით უფრო, მრავალსართულიანი სახლის სახურავიდან, სადაც პოპულისტური რეკლამისთვის მოგჯერადის სოლემე, ვერც ამჩნევს. ასეა, გარკვეულ დრომდე. მაგრამ როგორც კი ეს დრო, ანუ არჩევნები მოახლოვდება, დაიწყება თავდავიწყება... ხალხის – მომავალი ამომრჩევლების – „სიყვარულით“.

– კი ბატონო, სასამართლოს კანონიერი გადაწყვეტილება მართლაც უნდა აღსრულდეს, მაგრამ ყოველთვის, თუ მხოლოდ ცალკეულ შემთხვევებში? – ეს კითხვა უჩნდება მოგიერთ „ინტრიგან“ მკითხველს სასამართლო რეფორმის „მემბრის“ მიმართ, თავის დროზე ამით ძალიან რომ ამყოფდნენ, მერე კი, როდესაც მათ მიერვე „რეფორმირებულმა“ სასამართლომ მათთვის არასასურველი გადაწყვეტილება მიიღო, ერთი ვაითუშველელი ატყუეს – ეს სასამართლოს გარდა ყველაფერი.

„კერძო გოსტინიცე ია დირექტორ...“

ანუ ლიფანი „კრიუა“ და... არჩევნები

ლიფანი გაბრუნებული იყო. მათ შესაკუთვლად შეგროვებული ფული, დიდი ვაი-ვაიგაბახით, მხოლოდ ერთ ლიფტს გასწვდა. და როდენ დიდი იყო თითოეული ჩვენგანის გაცეცხვება და სიხარულიც, როდესაც მოულოდნელად მეორე ლიფტიც ამოძრავდა! მემობლები ერთმანეთს ვეკითხებოდით, ვინ იტავა მის შესაკუთვლად თანხის შეგროვება და თითოეულს რამდენი ლარი გვაქვს დასადებო.

ადგილები არ არის.

ბოლო დარჩა აღსრულებული ამავე სასამართლოს გადაწყვეტილება პარლამენტში, თითქოს ჩვენ ვართ ყველაფრის მიზეზი და მიზეზთა მიზეზი. დიხა, კანონიერ ძალაში შესული სასამართლოს გადაწყვეტილება უთუოდ უნდა აღსრულდეს და ამის მაგალითს სწორედ ისინი უნდა გვაძლევდნენ, ვინც თავის დროზე სასამართლო რეფორმის სათავეებთან იდგნენ და ახლა დემოკრატიული, მხოლოდ კანონის უმენავლობაზე დაფუძნებული „სასტუმროს“ აშენებას გვიპირდებიან, რომლის დირექტორიც, ცხადია, მათი კაცი უნდა იყოს! და სწორედ აქ უჩნდება კიდევ ერთი კითხვა მემოთ სხენე-

ბოლო დარჩა აღსრულებული ამავე სასამართლოს გადაწყვეტილება პარლამენტში, თითქოს ჩვენ ვართ ყველაფრის მიზეზი და მიზეზთა მიზეზი. დიხა, კანონიერ ძალაში შესული სასამართლოს გადაწყვეტილება უთუოდ უნდა აღსრულდეს და ამის მაგალითს სწორედ ისინი უნდა გვაძლევდნენ, ვინც თავის დროზე სასამართლო რეფორმის სათავეებთან იდგნენ და ახლა დემოკრატიული, მხოლოდ კანონის უმენავლობაზე დაფუძნებული „სასტუმროს“ აშენებას გვიპირდებიან, რომლის დირექტორიც, ცხადია, მათი კაცი უნდა იყოს! და სწორედ აქ უჩნდება კიდევ ერთი კითხვა მემოთ სხენე-

დაჯილდოება

საქართველოს პრეზიდენტის ბანკარგულა

2003 წლის 30 ივლისი ქ. თბილისი მეზღუდული პასუხისმგებლობის სამოგალოება „თბილისის № 5 საავადმყოფო-პოლიკლინიკური ბაერთიანების“ თანამშრომელთა საქართველოს ორდენებითა და მედლებით დაჯილდოებისა და წახალისების შესახებ

მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვასა და დარგის რეორიენტაციის პროცესში შეტანილი პირადი დიდი წვლილისათვის, მაღალი პროფესიონალიზმისა და ნაყოფიერი პრაქტიკული საქმიანობისათვის შემდეგული პასუხისმგებლობის სამოგალოება „თბილისის № 5 საავადმყოფო-პოლიკლინიკური ბაერთიანების“ თანამშრომლები დაჯილდოვდნენ საქართველოს ორდენებითა და მედლებით და გამოეცხადათ მაღლობა: ღირსების ორდენით: ჯუმბერ ბოლდაშვილი – გრავმატოლოგიური განყოფილების გამგე, ორთოპედ-გრავმატოლოგთა საერთაშორისო ასოციაციის წევრი; თამაზ შარაშიძე – გენერალური დირექტორი.

კვირა

რუბრიკას უძღვება ზურაბ ოიაშვილი – რომ იყო მნიშვნელოვანი გასული კვირა ქვეყნისთვის და თქვენთვის პირადად? – „კვირის“ გრადიციულ შეკითხვას უპასუხებს მამა ლაშინაშვილი.

ქვეყნისთვის: – პარლამენტის რიგგარეშე სესიის სხდომამ კიდევ ერთხელ შეგვახსენა, რომ ახლოვდება ძალში მნიშვნელოვანი არჩევნები, რომლისთვისაც ყველა მოქალაქე განსაკუთრებული აქტიურობით და გონიერებით უნდა იყოს განწყობილი.

ინფორმაცია

სურსილავას სამკვან სოლო სსსამართლო განილიავს შერნაღის გიორგი სანაიას მკვლელობაში მსჯავრდებულ გრიგოლ სურცილავას საქმეს სოლო სსსამართლო განიხილავს. გლდან-ნაძალადევის რაიონული სასამართლოს მიერ სურცილავას მიმართ გამოტანილი გადაწყვეტილება საოლო სსსამართლოში მსჯავრდებულის ადვოკატმა და ქრანალისგის მუელემ ცალკე გაასაჩივრეს. როდის გამართება სურცილავას პროცესი სოლო სსსამართლოში, ჯერ გარკვეული არ არის.

პოზიცია

(პირველი გვირგვინი)

აი, იმ გამონათქვამების არასრული ჩამონათვალი, რომლებიც ბოლო დღეებში წამლაქუწმ გვესმის...

აი, იმ გამონათქვამების არასრული ჩამონათვალი, რომლებიც ბოლო დღეებში წამლაქუწმ გვესმის...

აი, იმ გამონათქვამების არასრული ჩამონათვალი, რომლებიც ბოლო დღეებში წამლაქუწმ გვესმის...

სიმართლე გითხრათ, მე არ მჯერა, რომ ბატონი ბეიკერი საქართველოში მხოლოდ იმისათვის...

არც ის მგონია, რომ აშშ-ს ძალიან აღადრდებდეს, თუ ვისი წარმომადგენლები მოხვდებიან ამ კომისიაში...

ამ ამრს თვითონ ე.წ. ოპოზიციამ აპყვედრეს: ჩვენ თუ არ მოეხვედრება...

სინამდვილეში, როგორც მემოთ ვთქვი, ბეიკერს კომისიის სითი შემადგენლობა კი არ დაუგოვებია...

ეს, რა თქმა უნდა, სუბრობით, თუმცა რაც ბეიკერის წასვლის შემდეგ...

ეს არის ამ პარლამენტის თვით-დასაყრდენი...

თუმცა ამით შეიძლება იმის იმედი აქეთ, რომ სამოგალოებაში ნორმალური...

სანამ აქ ნათქვამის, ზოგიერთის ამრით, ალბათ, მკრეხელურის, დასაბუთებას...

მე ამ წერილს ნორმალური აღაშინებდა...

ახლა კი იმის შესახებ, ბეიკერი მართლა საარჩევნო კომისიის დასაკომპლექტებლად...

ჩემი ამრით, ბეიკერის ვიზიტი საქართველოში...

არავის მიუქცევია ყურადღება იმისათვის, რომ სწორედ ბეიკერის ვიზიტიდან...

ამერიკის შეერთებულ შტატებთან პარტნიორულ ურთიერთობას რუსულ წიაღში...

ეს მოსაზრება, გნებავთ, ბრალდება, იმდენად პრიმიტიულია, რომ ის შეიძლება...

საქართველოს არაწინააღმდეგობრივად არ შეუცვლია, ორიენტირება არაა...

ინგერესებული კავკასიის რეგიონში შეინარჩუნოს და განიმტკიცოს პოზიციები, ასეთივე ინგერესები...

საქართველოს ხელისუფლებისთვის ბევრჯერ უთქვამთ პირდაპირ თუ მინიშნებით...

სვლა მომავლისაკენ

ქართველოდან გავიდა ამერიკული კომპანია „ეი-ი-ეს-თელასი“ და შემოვიდა რუსული კომპანია...

ვის, რომ ამ პროცესს სწორედ ასეთი სახე და ფორმა ჰქონდა, ამაზე საუბარი ძალიან შორს წავიყვანას...

ვის, რომ ამ პროცესს სწორედ ასეთი სახე და ფორმა ჰქონდა, ამაზე საუბარი ძალიან შორს წავიყვანას...

ვის, რომ ამ პროცესს სწორედ ასეთი სახე და ფორმა ჰქონდა, ამაზე საუბარი ძალიან შორს წავიყვანას...

ვის, რომ ამ პროცესს სწორედ ასეთი სახე და ფორმა ჰქონდა, ამაზე საუბარი ძალიან შორს წავიყვანას...

ვის, რომ ამ პროცესს სწორედ ასეთი სახე და ფორმა ჰქონდა, ამაზე საუბარი ძალიან შორს წავიყვანას...

ვის, რომ ამ პროცესს სწორედ ასეთი სახე და ფორმა ჰქონდა, ამაზე საუბარი ძალიან შორს წავიყვანას...

ვის, რომ ამ პროცესს სწორედ ასეთი სახე და ფორმა ჰქონდა, ამაზე საუბარი ძალიან შორს წავიყვანას...

ვის, რომ ამ პროცესს სწორედ ასეთი სახე და ფორმა ჰქონდა, ამაზე საუბარი ძალიან შორს წავიყვანას...

ვის, რომ ამ პროცესს სწორედ ასეთი სახე და ფორმა ჰქონდა, ამაზე საუბარი ძალიან შორს წავიყვანას...

ვის, რომ ამ პროცესს სწორედ ასეთი სახე და ფორმა ჰქონდა, ამაზე საუბარი ძალიან შორს წავიყვანას...

ვის, რომ ამ პროცესს სწორედ ასეთი სახე და ფორმა ჰქონდა, ამაზე საუბარი ძალიან შორს წავიყვანას...

ვის, რომ ამ პროცესს სწორედ ასეთი სახე და ფორმა ჰქონდა, ამაზე საუბარი ძალიან შორს წავიყვანას...

ვის, რომ ამ პროცესს სწორედ ასეთი სახე და ფორმა ჰქონდა, ამაზე საუბარი ძალიან შორს წავიყვანას...

ვის, რომ ამ პროცესს სწორედ ასეთი სახე და ფორმა ჰქონდა, ამაზე საუბარი ძალიან შორს წავიყვანას...

ვის, რომ ამ პროცესს სწორედ ასეთი სახე და ფორმა ჰქონდა, ამაზე საუბარი ძალიან შორს წავიყვანას...

ვის, რომ ამ პროცესს სწორედ ასეთი სახე და ფორმა ჰქონდა, ამაზე საუბარი ძალიან შორს წავიყვანას...

ვის, რომ ამ პროცესს სწორედ ასეთი სახე და ფორმა ჰქონდა, ამაზე საუბარი ძალიან შორს წავიყვანას...

ვის, რომ ამ პროცესს სწორედ ასეთი სახე და ფორმა ჰქონდა, ამაზე საუბარი ძალიან შორს წავიყვანას...

ვის, რომ ამ პროცესს სწორედ ასეთი სახე და ფორმა ჰქონდა, ამაზე საუბარი ძალიან შორს წავიყვანას...

ვის, რომ ამ პროცესს სწორედ ასეთი სახე და ფორმა ჰქონდა, ამაზე საუბარი ძალიან შორს წავიყვანას...

ვის, რომ ამ პროცესს სწორედ ასეთი სახე და ფორმა ჰქონდა, ამაზე საუბარი ძალიან შორს წავიყვანას...

ვის, რომ ამ პროცესს სწორედ ასეთი სახე და ფორმა ჰქონდა, ამაზე საუბარი ძალიან შორს წავიყვანას...

და, ნუ „გაპარტოვდება“ ამის შემდეგ! როგორი ასაგანია ასეთი მსუყვე ლუკმის გამოცლა არჩევნებამდე...

არც ის მოსაზრება უნდა იყოს ჭეშმარიტებისგან შორს, რომ ქართული ოპოზიციის ერთი ნაწილი ჭიპით არის მიბმული პუტინისა და მისი ხელისუფლებისადმი მტრულად განწყობილ ძალებთან და ხშირ შემთხვევაში სწორედ ამ ძალების მიერ დაკვეთილ მუსიკას ასრულებენ ქართული ინგერესები...

არის კიდევ ერთი გარემოება, რაც ოპოზიციის გაანჯღერება-გაწინააღმდეგებას მიმეზღვეს შეიძლება იყოს. საქმე ის არის, რომ თუ ვინმეს ხელს არ აძლევს სტაბილური მდგომარეობა საქართველოში, ეს არის ოპოზიცია.

რაც უფრო ცუდად არის საქმე, მით უფრო კარგი მისთვის!

რაც უფრო ცუდადაა საქმე, მით უფრო ხელსაყრელია ფონი დემოკრატიისთვის, პოპულარობისთვის, ცრუ დაპირებებისთვის.

ოპოზიციამ პოლიტიკური გაცოცრების საფრთხე იგრძნო, რადგან თუ რუსეთთან ურთიერთობა მოწესრიგდება, შეიძლება ბევრი ისეთი პრობლემა მოიხსნას, რომლებზეც აგებდა ოპოზიცია თავის იმიჯს და აპგორიტეტს.

აშშ-მ უკვე თქვა, რომ საქართველო მისი სტრატეგიული მოკავშირეა!

შორს არ არის ის დრო, როდესაც რუსეთი ამასვე იცავს! საქართველოს მიმართ მას აუცილებლად გაუვლის ველიკოდერ-ჟაველი ამბიციები, თუნდაც იმიტომ, რომ ასეთი ამბიციები არახელსაყრელია, არამომგებიანი იქნება თვით რუსეთისთვის.

თუ ასე განვითარდა მოვლენები, არც ის დრო არის შორს, როდესაც აფხაზეთის საკითხიც გადაწყდება და სამაჩაბლოსიც...

ამის პირველი ნიშნები უკვე არის...

ახლა მთავარია, ამ პროცესებს თვითონ ჩვენ არ შეუვლოთ ხელი. უფრო მუსხაღა, ახლა მთავარია, ჩვენს შინაზარდ დამყრობებს, რომლებიც გამზავებით უკრთულ ქართულ ცნობიერებას, ქართულ მენგალიტებს, ქართულ სახელმწიფოს, არ მიეცეთ საშუალება პროვოკაციის, შანგაჭის, ავანგურის გზით კიდევ ერთხელ, ახლა უკვე საშუალოდ, დაამარცხონ საქართველო.

კიდევ ერთხელ მინდა გავიმეორო: მდგომარეობა, რომელშიც დღეს საქართველო იმყოფება, არის ყველაზე ოპტიმალური, ყველაზე რაციონალური, ყველაზე პრაგმატიკული და პერსპექტიული იმ მდგომარეობათაგან, რაც კი მას ბოლო თხუთმეტი წლის განმავლობაში ჰქონდა. მაგრამ ამის შესახებ მოსახლეობას რაკომლად არაფერი უეზნება. როგორც ჩანს, ჯერ კიდევ მოქმედებს ის ფსიქოლოგიური მეწოლა და კომპლექსი, რომელიც ხელისუფლებას და ხალხს ზემოთ ნახსენებმა ავანგურისგულ-პროვოკაციულმა ძალებმა მოახვიეს თავს და რომლის მიხედვითაც რუსეთისკენ პარტნიორული ნაბიჯის გადადგმა საქართველოს ლაღადავ ითვლება, იმ რუსეთისკენ, სადაც საქართველოს მოსახლეობის თითქმის მესამედი სარჩო-საბადებელს მოულოტს.

შეშე დავტოვებ იმ მონეტს, როდესაც რუსეთთან მეტობობა ამერიკის მტრობად არ აღიქმება და პარიჟით, ამერიკისთან მეტობობა რუსეთთან დაპირისპირებად არ მოიაზრება.

ამ ისტორიულ მონეტს თავისი აგტორი და შემოქმედი ყყავს... ამ ისტორიულ მონეტს გამოყენება უნდა...

ვის, რომ ამ პროცესს სწორედ ასეთი სახე და ფორმა ჰქონდა, ამაზე საუბარი ძალიან შორს წავიყვანას...

გამორეკრეთ, იყიდეთ, იკითხეთ გაზეთი საქართველოს რესპუბლიკა!

წინასწარჩვენო ციხე-სხელება

ბუნას გამგებლად გამწვება ვახო...
სომხეთში სიციხეობა გამწვება...
საოცარია თუმცა, სიციხეობაში იმდენი საოცრება ხდება, რა მოსაგანია, რომ დაბედურა, მთელი ჯგუფის ხელით სათრევი გუგა გამგებელი გამწვებად იყოს.

ამათ გარდა ოთხი-ხუთი ხელოვანი მანდილოსანიც ჩამოთვალა ისეთები, ამინდს რომ ქმნიან საზოგადოებაში - გოგონები იყვნენ...
გუგის წყლაპუნით განაგრძობს გუგა, მართლაც რომ, მზეთუნახავები. დედა, რა დალიეს, რა მოიხსენიეს... აბა? - არ დაასრულა სათქმელი, ან კვლავაც ბუერი ქონდა მოსაყოლი, მაგრამ საჩოთითოდ მიიჩნია გამწვება.

გონია შენ ამდენი სტუმარი, ამდენი...
კვლავ შეისვენა, ამჯერად ნათელი იყო რაგომ. უბრალოდ ის თქვა, რაც არ უნდა დაეცინოდა.

კვლავ შეყოვნდა გუგა, კვლავ და აბრკოლა რაღაცამ.
- მერე? - როყოფდ კეთილება ვახო.

სსოფლიო შტრიხები
კოდვის დღე

სსოფლიო რეგულარული დღესასწაული დაწესა ჩილეს დედაქალაქის სანტიაგოს ხელისუფლებამ.
კოდვის დღეს ყველა საოცარი-კიპო, სტრიატიკი-კლევი, კინოთეატრი, სადაც პორნოფილმებს ახვენებენ, პიპ-შოუ კლიენტებს ნახევარფასად მოემსახურება.

ბუნას გამგებლად გამწვება და სტრიატიკი-კლევი...
თავიანთ ასეთ წამოწყებას მისი ორგანიზატორები ასე ამართლებენ: მათი ამრით, ცოდვის დღეს ბევრი მოქალაქე ემობრება სექსუალურ კულტურას, გაიდრამებს ცოდვას მოპირდაპირე სემინარების შესახებ და გაეცნობა ამ სფეროში პროგრესის მიღწევებს.

ამათ იმდენი ტამ ისწავლეს!..

ახლა სხედან ისინი ხალხით ოთახში, სადაც სინათლეს ჭარბად არის და სითბოც. ჩანს, რომ ამათ შორის ერთი პირი საუბარი მოთავდა, რომლის შემდეგ, რა დასამალია და, ვახო დიდად აღფრთოვანებული ვერ გახლავთ. იგი იმდენად გაოცებული თანაკურსელის ფერისცვალებით, გონს ვერ მოსულა ჯერაც, სადაც სიღინჩემდე მისული ბრიყვი, ენაბორძიკა და ყოველი სიციხე წინ მემეს ბლუკუნით გაწვებად იქცეოდა.

ვახო თავგაქმნდრული მის. ალბათ, იმაზე ფიქრობს, მახლობელი რეგორი იქნება ის სახელმწიფო, ეს რომ ამდენებს. თან უკან გაურბის ფიქრი: როგორი ბლუ იყო, როგორ ძვრებოდა კანიდან მთელი ჯგუფი, ამისთვის საშიანი რომ გამოეგაკათი ლექტორებისთვის.

დიდი ხანია რაიონს უდგებარ სათავეში...
- გადამრევე, ბიჭო, შენ, არ მიცნობდე ვითომ. იცი შენ, რა სტრატეგია და ჭკუის კოლოფი ვარ. ამან გამაძლეინა ათი წელი, თორემ იცი, რა ხდება სხვაგან? პანგა-პუნგით ცვლიან გამგებლებს. მოაქვს მერე ამას რაიმე სიკეთე? ვინც ჩხუბობს და საერთო მდინარების წინააღმდეგ ცურავს, აღწევს ვითომ რაიმე შედეგს? ის კი არა, სულაც ისა მგონია, შეკვეთა-დავალებით ბოლოქრობს მოგი ადგილობრივი ხელმძღვანელი. თანაკურსელები ვართ ჩვენ, რა მაქვს შენთან დასამალი, ან საჩუქართო.

- პოლა, ასე დაბნეული ჩამოხვედი ჩემი რაიონის შესაფასებლად?
- რაც ვნახე, აუგს იმსახურებს ყველაფერი. - სალი ამრის მოკრებას ცდილობს ვახო.

აქამდე რომ ვერ მოიყალა და ვერ შეხვდა, იმის მიმეხს ყველა გუგა. - რწმუნებული გვეყვს, ძმაო, მუსულჩოქით რომ თხოვო უფალს, სანთილით ხელში, ვერ ეღირსება; სიციხეა მოუღის, ღმერთო, არ გაჩუმდესო, იმაცრება. თვალ-განად დიდი არაფერო, ცალი წარბი რომ დაბლა აქვს, მერეც ლამის თმის ძირებში ჩაპკარგვია. მაგრამ მომღმინება?! შემოიდებს გიგანას ბუჭბე. უკრავს ასე ხელუკულებს. მღერის, რას მღერის, მიმიქარავს ლენაო და დომინგო ერთად აბუბულებს. გააგია ქალები. პო, მართლა, ეს სამი დედა ღონისძიება ჩავატარეთ, ქმარგაყრილ და გაუთხოვარ ქალთა მსოფლიო ასოციაციის სამხარეო ბიუროს პრეზენტაცია გვექონდა. ძლივს დავაღწიეთ თავი. ამაღამ ხუთი-ექვსი მართლა ნატიფი მანდილოსანი გვეწვევა. თუ დარჩები...
- მეხუთე დედა გელოდები, - სიციხის ჩაგდებას ცდილობს ვახო.

შედეგა. ან სიციხეებს ვერ პოულობდა საჭიროს, ან, არადა, სულქმბა ეკვროდა ჩქარი დაპარაკისაგან.
- ბამარზე გამახსენდა, - კვლავ ერთეება ვახო, - თქვენს ბამარზე და... ბამარობაზე სულ ფალსიფიციონებულ და აღურთყავ პროლეტციას ყოდაიან.

- იცი შენ, ათი წელი ამ სკამზე ჯდომა რად დამიჯდა? არ იცი. ახლა იწურება აგერ დრო. ახალ-ახალი ძალები შლიან ფრთებს. ყოფნა-არყოფნის წინაშე ვდგებით. სიმართლე გითხრა, გამიხარდა, შენი ჩამოსვლა რომ გავიგე. მიუღს კურსზე შენი ბადალი გამგებანობა არავის ქონდა. არ მეთმოზა ადგილი, თბილია, რადა დაგიძალა, და სარფიანიც. იქნებ დამეხმარო, გაგვარკვიოთ...
- მე? - თავს აქციინებს ვახო და დიმილის მსგავსი რაღაც ებღანდება სახემზე.

- ვარ ახლა ფიქრებში ჩაბირული. ვუმზერ, ვუსმენ, ვარჩევ, ვანალიზებ. თავად განსაჯე, რაგვარი განსაჯერეგია იმის გააზრება, რომელი ძალა გიგანის ლელოს, ვის გვერდით დავდე. ამათმა მოკამეს უკვე თავისი. თადარიგია საჭირო.

ოფიციალური ინფორმაცია

„ძებნილი-2003“

სტრატეგიული ინსაიდინია - ბაბარაბის ბაბარა

საქართველოს უმაღლესი სასწავლებლების სტრატეგიაში პროფესორ-მასწავლებლებმა, მხარეებში საქართველოს პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმუნებულებმა და ადგილობრივი მმართველობის ორგანოებმა წამოაყენეს წინადადება, ქვეყნის ისტორიისა და კულტურის ძეგლების აღსადგენად მიმდინარე წლის სტრატეგიული ექსპედიციის „ძებნილი-2003“-ის მოწყობის შესახებ.
წლებულს ეს ექსპედიცია განხორციელდება ბაგრაბის გაბრის 1000 წლის იუბილის ეგადით.

ახალგაზრდობის საქმეთა სახელმწიფო დეპარტამენტს, სახელმწიფო კანცელარიის კულტურის განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სამსახურს დაევალით უმაღლესი სასწავლებლების რექტორატებთან ერთად უმრუნველყონ „ძებნილი-2003“-ის სტრატეგიული ექსპედიციის მაღალ დონეზე მოწყობა, სტრატეგია ინტერესების გათვალისწინებით საქვეყნიური რამეების ჩამოყალიბება.

ნუსხას, რომელთა გაწმენდა-დასუფთავებაში მონაწილეობას მიიღებენ სტრატეგიული რამეები, რომელთაც კონსულტაციებისა და დახმარების გასწავად მიამატებენ მაღალკვალიფიციურ სპეციალისტებს.

ორგანოები ახალგაზრდული პროგრამების განახორციელებლად ადგილობრივ ბიუჯეტებში გამოყოფილ ასიგნებებთან ფარგლებში უმრუნველყოფენ სტრატეგიული რამეების მიღებას, მათი უსაფრთხოების დაცვას, სარემალური სამუშაო, საყოფაცხოვრებო და კულტურული პირობების შექმნას.

„ძებნილი“-ის რომელიმე ჩინონიკმა ეს ცნობა სარწმუნოდ მიიჩნია და გაასაიდუმლა სანტა კლავსზე შესაძლო თავდასხმამზე ხუმრობა.

გაგონი

«მეგობრობა»

ქვეყნის მშენებელი... «მეგობრობა»... თანამშრომლობა... მშენებლობა... მშენებლობა... მშენებლობა...

ყურადღებო მასალებს... ქართული და თურქული პრესის... მშენებლობა... მშენებლობა... მშენებლობა...

საინტერესოა თვით... ქართული და თურქული პრესის... მშენებლობა... მშენებლობა... მშენებლობა...

საინტერესოა თვით... ქართული და თურქული პრესის... მშენებლობა... მშენებლობა... მშენებლობა...

წლები — მათი სიძლიერა რაც მეტს იფიქრებ სიბერეზე, მით უფრო მალე დაბერდები

დღევანდელი მსოფლიო... სიბერე... სიბერე... სიბერე... სიბერე... სიბერე...

სიბერე... სიბერე... სიბერე... სიბერე... სიბერე... სიბერე... სიბერე...

სიბერე... სიბერე... სიბერე... სიბერე... სიბერე... სიბერე... სიბერე...

სიბერე... სიბერე... სიბერე... სიბერე... სიბერე... სიბერე... სიბერე...

სიბერე... სიბერე... სიბერე... სიბერე... სიბერე... სიბერე... სიბერე...

სიბერე... სიბერე... სიბერე... სიბერე... სიბერე... სიბერე... სიბერე...

სიბერე... სიბერე... სიბერე... სიბერე... სიბერე... სიბერე... სიბერე...

სიბერე... სიბერე... სიბერე... სიბერე... სიბერე... სიბერე... სიბერე...

მსოფლიო შტრიხვაში კვინეაში ახალი "ტმერთი" ჰყავთ

ბმერმა, ალბათ, არც კი იცის... სიბერე... სიბერე... სიბერე... სიბერე... სიბერე...

სიბერე... სიბერე... სიბერე... სიბერე... სიბერე... სიბერე... სიბერე...

სიბერე... სიბერე... სიბერე... სიბერე... სიბერე... სიბერე... სიბერე...

ოფიციალური ინფორმაცია

თამბაქოს ნაწარმის შემადგენლობისა და შეფუთვის შესახებ

ყველა მარკის ფილტრბანის... თამბაქოს ნაწარმის შემადგენლობისა და შეფუთვის შესახებ...

მოგადასმინებთ... თამბაქოს ნაწარმის შემადგენლობისა და შეფუთვის შესახებ...

2005 წლის 1 იანვრიდან... თამბაქოს ნაწარმის შემადგენლობისა და შეფუთვის შესახებ...

2004 წლის 1 იანვრიდან... თამბაქოს ნაწარმის შემადგენლობისა და შეფუთვის შესახებ...

2005 წლის 1 იანვრიდან... თამბაქოს ნაწარმის შემადგენლობისა და შეფუთვის შესახებ...

სტანდარტიზაციის... თამბაქოს ნაწარმის შემადგენლობისა და შეფუთვის შესახებ...

ასაკი სიყვარულს ვერ აფერხებს

სიყვარული იწყება... ასაკი სიყვარულს ვერ აფერხებს... ასაკი სიყვარულს ვერ აფერხებს...

სიყვარული... ასაკი სიყვარულს ვერ აფერხებს... ასაკი სიყვარულს ვერ აფერხებს...

სიყვარული... ასაკი სიყვარულს ვერ აფერხებს... ასაკი სიყვარულს ვერ აფერხებს...

სიყვარული... ასაკი სიყვარულს ვერ აფერხებს... ასაკი სიყვარულს ვერ აფერხებს...

სიყვარული... ასაკი სიყვარულს ვერ აფერხებს... ასაკი სიყვარულს ვერ აფერხებს...

ვინ გამოიგონა 'ცელეფონი'?

მბაქონი... გამოიგონა 'ცელეფონი'... გამოიგონა 'ცელეფონი'...

გამოიგონა... გამოიგონა 'ცელეფონი'... გამოიგონა 'ცელეფონი'...

გამოიგონა... გამოიგონა 'ცელეფონი'... გამოიგონა 'ცელეფონი'...

სტატისტიკა

საქართველოს მთავრობის 2002 წლის საყოველთაო აღწერა მეტად მნიშვნელოვან ცნობებს გვაწვდის ქვეყნის არა მარტო მოსახლეობის რაოდენობის, არამედ მისი ეროვნული შემადგენლობის შესახებაც. ჩვენს ისტორიაში იშვიათად ყოფილა შემთხვევა, როდესაც დროის ასეთ მცირე მონაკვეთში ისე გაუარესებულიყო ქვეყნის დემოგრაფიული ვითარება, როგორც ეს მოხდა უკანასკნელ ათ წელიწადში. ბუნებრივად, საბჭოთა კავშირის ელემენტურმა დაშლამ, გრადიციული ეკონომიკური კავშირების ერთბაშად გაწყვეტამ და სხვა ახალი სივრცეების მიღებამ, რასაც დაერთო შიდა პოლიტიკური აშლილობა, კონფლიქტები აფხაზეთსა და ცხინვალის რეგიონში, სამოქალაქო ომი, და რასაც კანონმდებელმა მოჰყვა ეკონომიკის მკვეთრი დაქვეითება, უმუშევრობა, სოციალური სფეროს მოშლა, გამოიწვია მოსახლეობის ბუნებრივი მატების მინიმუმამდე შემცირება და მიგრაციული პროცესების ინტენსიური ზრდა.

აღრე შედიოდა ცხინვალის რეგიონში ახლა შედის საქართველოს სხვადასხვა ადმინისტრაციულ მხარეში და 2002 წელს ამ სოფლებში ჩატარდა მოსახლეობის აღწერა. კერძოდ, ახალგორის რაიონის დაბა და სოფლები (გარდა მახორისა და წინაგარის თემის საკრებულოებისა) ამჟამად შედის მცხეთა-მთიანეთის მხარეში, ცხინვალის რაიონის ბელთის, ბერულის, ვანათის, ქსუისის, ქვემერგის, ქურთის თემების საკრებულოები შედის გორის რაიონში, მნაურის რაიონის ავნივის თემის საკრებულო შედის ქარელის რაიონში, ხოლო ჯავის რაიონის სინაგურის თემის საკრებულო საჩხერის რაიონში. ბუნებრივად, ამ ტერიტორიებზე 1989 წელს მცხოვრები (მოსახლეობის რაოდენობა 23 807 კაცი) უნდა დაემატოს შესაბამისი ტერიტორიულ-ადმინისტრაციული მხარეების მანძილზე მოსახლეობის რაოდენობას. ანალოგიური შეიძლება ითქვას კოდორის ხეობის შესახებაც, სადაც 1989 წელს 2 250 კაცი ცხოვრობდა. მხოლოდ ამის შემდეგ შეიძლება ვიმსჯელოთ მოსახლეობის რაოდენობასა და მის

კაცით გაიზარდა. რა თქმა უნდა, ეს იმას არ ნიშნავს, რომ ამ 12 წლის განმავლობაში მიგრაციულ პროცესებს ქართველ მოსახლეობაში ადგილი არ აქონია, ან მისი ბუნებრივი მატება იმდენად მაღალი იყო, რომ შესამჩნევად გადაჭარა საზღვარგარეთის ქვეყნებში წასულთა რაოდენობა. ამის შესახებ ჩვენ ქვემოთ გვექნება საუბარი. ამჟერად კი იმის აღნიშვნით დაკმაყოფილებით, რომ ეს მოვლენა მნიშვნელოვანწილად გამოიწვია აფხაზეთიდან და ცხინვალის რეგიონიდან განდევნილი მოსახლეობის საქართველოს ხელისუფლების მიერ კონტროლირებად ტერიტორიაზე საცხოვრებლად გადმოსვლამ. ამ მოვლენამ ნაწილობრივ განაპირობა ის, რომ ქართველთა წილი მთელ მოსახლეობაში ამაღლდა და მან კონტროლირებად ტერიტორიაზე 83,8 პროცენტი შეადგინა. აქ შეიძლება ისიც ითქვას, რომ ქართველთა წილის ამაღლება გამოიწვია აგრეთვე ეროვნულ უმცირესობათა წარმომადგენლების ინტენსიურმა მიგრაციამ საზღვარგარეთის ქვეყნებში და აგრეთვე იმ გარემოებამ, რომ

საქართველოს ცენტრალური ხელისუფლების მიერ კონტროლირებად ტერიტორიაზე მოსახლეობის რაოდენობის ცვლილება 1989 და 2002 წლების აღწერების პერიოდში

Table with 4 columns: Category, 1989, 2002, Change, and % Change. Rows include Total population, Urban, Rural, and Ethnic groups.

აფხაზეთსა და ცხინვალის რეგიონში) მოსახლეობისა და ცალკეული ეროვნებების რაოდენობა: რამდენი ვიყავით და რამდენი დავრჩით, ვინ და რამდენი კაცი წავიდა საზღვარგარეთ მუდმივ საცხოვრებლად და ვინ და რამდენი კაცი წავიდა საზღვარგარეთ მუდმივ საცხოვრებლად და ვინ და რამდენი კაცი წავიდა საზღვარგარეთ მუდმივ საცხოვრებლად...

ვინ და რამდენი პართოცლაგაერთა საუკუნის დასაწყისის საქართველოში

მოსახლეობის რაოდენობა და ეროვნული შემადგენლობა (1989-2002 წლები)

მომადგენლობაში მომხდარი ცვლილებების შესახებ საქართველოს იურისტიკის ქვე მყოფ ტერიტორიაზე. მეომთ აღნიშნული გათვალისწინებით შეიძლება საბოლოოდ ითქვას, რომ საქართველოს ცენტრალური ხელისუფლების კონტროლირებად ტერიტორიაზე 2002 წლის აღწერის მონაცემების თანახმად მუდმივად ცხოვრობდა 4 371 535 კაცი, ხოლო 1989 წელს იმავე ტერიტორიაზე 4 803 310 კაცი. ამ პერიოდში ქვეყნის კონტროლირებადი ტერიტორიის მოსახლეობა - 431 775 კაცი შემცირდა, ხოლო საზღვარგარეთის ქვეყნებში წავიდა 679 612 კაცი.

1989 წელს ქართველების წილი მთელ მოსახლეობაში 70,1 პროცენტს უდრიდა, კონტროლირებად ტერიტორიაზე იმავე წელს მისი წილი გაცილებით მაღალი იყო - თითქმის 74,0 პროცენტი. საქართველოს ცენტრალური ხელისუფლების მიერ კონტროლირებად ტერიტორიაზე მოსახლეობის რაოდენობისა და ეროვნულ შემადგენლობაში მომხდარი ცვლილებების შესახებ 1989 - 2002 წლებში ნათელ წარმოდგენას გვაძლევს შემოთ მოყვანილი ცხრილი.

საქართველოს მოსახლეობის 2002 წლის საყოველთაო აღწერამ, სამწუხაროდ, როგორც ითქვა, ვერ მოიცვა ქვეყნის მთელი ტერიტორია, რის გამოც უაღრესად ძნელდება მოსახლეობაში მომხდარი ცვლილებების სრულყოფილი ანალიზი. ესეც რომ არ იყო, მართალია, აფხაზეთსა და ცხინვალის რეგიონში არ ვრცელდება ცენტრალური ხელისუფლების იურისდიქცია, მაგრამ ჩვენთვის უაღრესად მნიშვნელოვანია ვიცოდეთ მთლიანად ქვეყანაში (მათ შორის: არაკონტროლირებად ტერიტორიაზე

დვარგარეთ მუდმივ საცხოვრებლად და სხვ. ამ მიზნით ექსპერტული შეფასების, სხვადასხვა ცნობებისა და გაანგარიშების საფუძველზე დავადგინეთ აფხაზეთისა და ცხინვალის რეგიონის მოსახლეობის რაოდენობა და ეროვნულ შემადგენლობაში ცვლილებები. ეს იმას არ ნიშნავს, რომ საქართველოდან საზღვარგარეთ საცხოვრებლად 799 ათასი კაცი წავიდა. საზღვარგარეთ წასულთა გასანგარიშებლად საჭიროა 1989 წლის მოსახლეობის რაოდენობას დაემატოს მოსახლეობის ბუნებრივი მატება (სხვაობა შობადობისა და მოკვდაობის შორის) და გამოვსკლოთ 2002 წელს არსებული მოსახლეობის

რაოდენობა. ოფიციალური მონაცემებით 1989-2001 წლებში საქართველოს კონტროლირებად ტერიტორიაზე მოსახლეობის ბუნებრივი მატება 247 837 კაცი შეადგინა. თუ ამ მონაცემს აფხაზეთისა და ცხინვალის რეგიონის მოსახლეობის ბუნებრივი მატებას დაემატებოდა, რომელიც ამ წლებში შესაბამისი გაანგარიშებით 10 ათას კაცს მაინც უდრიდა, მაშინ საქართველოს მოსახლეობის ბუნებრივი მატებამ 12 წლის განმავლობაში დაახლოებით 257 837 კაცი შეადგინა. ამრიგად, აღწერის-შორის პერიოდში, 1989-2002 წლებში საქართველოდან საზღვარგარეთ მუდმივად საცხოვრებლად 1 057 144 კაცი (5 400 841+257 837 - 4 601 534) წავიდა. ერთი შენიშვნა მაინც უნდა გავაკეთოთ: წასულთაგან 80 ათასი საბჭოთა ეროვნულად მალევე კონტინგენტი და მათი ოჯახის წევრები იყო. საბოლოოდ, საქართველოდან სულ წასულთა რაოდენობამ 977 144 კაცი შეადგინა. ანალოგიური გაანგარიშებების საფუძველზე ჩვენ შეგვიძლია განვსაზღვროთ 2002 წელს საქართველოში ქართველებისა და ეროვნული უმცირესობების წარმომადგენელთა რაოდენობა და საზღვარგარეთის ქვეყნებში წასულთა რიცხვი. მაგალითად, 2002 წელს საქართველოში ცხოვრობდა 3 724 173 ქართველი, ანუ ქართველები 1989 წელთან შედარებით 63 220 შემცირდა. ამ პერიოდში საზღვარგარეთ წავიდა 279 957 ქართველი. ამრიგად, ქართველთა რაოდენობა 2002 წელს წინა აღწერასთან შედარებით, მიუხედავად გარდამავალი პერიოდისათვის თანხლები პოლიტიკური და სოციალურ-ეკონომიკური კაპაციტებისა, დიდად არ შეცვლილა - მხოლოდ 63 ათასი კაცი შემცირდა. ეს განაპირობა იმ გარემოებამ, რომ განსაკუთრებით, 1990-იანი წლების დასაწყისში ქართველების ბუნებრივი მატების აბსოლუტური მაჩვენებელი მაღალი იყო და იგი უცხოეთის ქვეყნებში წასული ქართველების რიცხოვნობას საკმაოდ აღემატებოდა. ამის გამო ჩვენ ვერ კიდევ ხუთი წლის წინათ ვწერდით: „მოსახლეობის მომავალი საყოველთაო აღწერის დროს ქართველთა რიცხოვნობა 1989 წელთან შედარებით შეიძლება მხოლოდ უმნიშვნელოდ შეიცვალოს“.

ბაბრამაძე ა. დასაწყისი მხ. „სრ“ № 204.

Large statistical table with multiple columns and rows, detailing population statistics for various regions and ethnic groups.

მიუხედავად ამისა, მიგრაციულ პროცესებს საქართველოში აშკარად გამოხატული პოლიტიკური ელემენტი მიეცა და პრესისა და ტელევიზიის საშუალებით წინასწარგანზრახულად დამახინჯებული, ცრუ, ფაქტობრივად თანთან მიერვე შეთხზულ ინფორმაციას აწვდიდნენ საზოგადოებას.

ანზორ თოთაძე, საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დამცველობის მინისტრის მოადგილე, პარლამენტის წევრი.

სპორტსი

რეზიონი

შუახშირის რაიონის სოფლებში შაბათს დაიწყო და ხვალ დამთავრდება გრადიციული სახალხო დღესასწაული „შუამთობა“. ჩირუხში, გომის მთაზე, ძელგორში, კაგრიანში, ღომასა და თეთრობში საყოველთაო მემკვიდრეობის სპორტული ღონისძიებებიც ამშვენებს. ჭიდაობაში, ფეხბურთში, ჭადრაკში, ბაგირის გადაძაბვაში, სიმძიმეების აწევვაში, დოღსა და მარულაში ეჯობება სოფელი სოფელს, უბანი – უბანს. გომის მთაზე გურულებსაც ამოუყვანიათ რჩეული ათლეტები და ასპარეზობები უფრო დაძაბული და მიმზიდველი გაუსდიათ.

– შოქედი „შუამთობა“ ასე საინტერესოდ იმართება, – მითხრა სპორტის დამსახურებულმა მუშაკთა ნოსტალგიკმა ლეონიდასმა, რომელიც სამი ათეული წელიწადია, შუახშირის რაიონის სპორტულ ორგანიზაციას ხელმძღვანელობს. – უამრავი ხალხი იყრის თავს სახალხო მემკვიდრეობაში. ყველაზე მეტი გულშემატკივარი სპორტულ ორთაბრძოლებს პყავს. ეს ბუნებრივიცაა, რადგან ჩვენს რაიონს სპორტში მდიდარი გრადიციები აქვს. ახლაც, ამ შუქირების ჟამს, ხშირად ვმართავთ შეჯიბრებებს სხვადასხვა სახეობაში, რომლებშიც აქტიურად მონაწილეობენ სოფლების წარმომადგენლები. წლეულს, მაგალითად, სამ სახეობაში მოვაწყვეთ პიროველობები. თავისუფალი ჭიდაობის ფინალში 12 გუნდი ასპარეზობდა. ყველას სოფელნიის ნაკრებმა აჯობა. მეორე ადგილზე შუახშირელები გავიდნენ, მესამე ადგილი სოფლის ფურტიოს ფალანგებს ხვდათ. ფრენბურთში ჯაბანძიებმა დაჯაბნეს მეტოქეები. ფინალში შუახშირელებს სძლიეს. მესამე ადგილი ჭვანას გუნდმა დაიკავა. კალათბურთში საპრიმო ადგილები ასე განაწილდა: 1. შუახშირეები, 2. ხიჭკური, 3. ნიგაზული. „შუამთობის“ დღესასწაულის შემდეგ ფეხბურთელთა რაიონულ პირველობას დავიწყებთ, რომელშიც 21 გუნდი იასპარეზებს.

– შეჯიბრების გასამართავად სათანადო სპორტული ბაზებისა საჭიროა. ამ მხრივ, როგორც მდგომარეობა გაქვთ?

– რაიონში 5 ფეხბურთის, 14 კალათბურთის, 6 ხელბურთის და 35 ფრენბურთის მოედანია, 12 დარბაზი – სპორტთაშენიანებისთვის, ხოლო 5 დარბაზი – ჭიდაობისთვის.

სარბიელი ხეობაშია მოთავსებული, ამიტომ ჯერჯერობით გრიბუნებად გორაკებს გამოვიყენებთ, მერე დასაჯდომ ადგილებსაც მოვაწყობთ.

აჭარის რაიონის კავშირისა და რაიონის გამგეობის ერთობლივი ინიციატივით სოფელ ფურტიოში დაიწყო გრადიციული სპორტთაშორის სპორტული ბაზის მშენებლობა. სექტემბრისთვის კეთილმოწყობა სტანდარტული მოედანი ფეხბურთისა და მორაგბეებისთვის. აქვე აიგება ჯერჯერობით 50-ადგილიანი სასტუმრო სამკვების ობიექტები. ფურტიოელები თავიანთი ინიციატივითა და ხარჯებით აშენებენ ხის დარბაზს მომით 12X24 მეტრზე. სოფელში სპორტული ბაზის მშენებლობის მასშტაბები თანდათანობით გაიზარდება, რადგან აქ საწვრთნელი შეკრებების ჩასატარებლად უკვე გამოქვეყნდა სურვილი რამდენიმე ქვეყნის სპორტული ფედერაციების წარმომადგენლებმა, მათ შორის – ფრანგებმა.

საგულისხმოა ის ფაქტიც, რომ წლეულს მარგში აჭარის რაიონის კავშირმა ჩვენს რაიონში ოვალური ბურთის 2 ცნობილი სპეციალისტი, საქართველოს დამსახურებული მწვრთნელი – რამაზ სვანიძე და

ავთანდილ იობიძე მოაქვნიან რაიონის დასაინერგად და გასაფრთხილებლად. სოფელ ფურტიოში ჩამოყალიბდა სამი ასაკობრივი ჯგუფი, რომლებშიც 120 მოზარდი გაერთიანდა. მსურველთა რაოდენობა ყოველთვიურად იზრდება. ჩვენმა მორაგბეებმა იენისში აჭარის პირველობაზე იასპარეზეს. 1987-88 და 1989-90 წლებში დაბადებულებმა მესამე ადგილები დაიკავეს, 1991-92 წლებში დაბადებული ჭაბუკები კი ბათუმიდან ჩემპიონებად დაგვიბრუნდნენ. 10 შუახშირეული მორაგბე შეკრებაზე აიყვანეს და, შესაძლებელია, აჭარის ნაკრების შემადგენლობაში მათ საერთაშორისო ტურნირებშიც იასპარეზონ.

15 სექტემბრამდე თავისუფალ ჭიდაობაში რაიონულ პირველობას გაუმართავთ. პერსპექტიულ ახალგაზრდა სპორტსმენებს, თუ მათი სურვილიც იქნება, ფურტიოს საშუალო სკოლაში გადავიყვანთ სასწავლებლად და მორაგბეთა ჯგუფში ჩავრიცხავთ. გვინდა, რომ სპორტის ამ სახეობას საქართველოში მძლავრი კერა შეუქმნათ. რაიონის გამგეობისა და მშობლების დახმარებით საწადელს მივაღწევთ.

ესაუბრა ვაშა დანელიძე. სურათში: ნომრე ვან დავითაძე; „შუამთობის“ მონაწილე ჩირუხელები ჭადრაკში ერთდროული თამაშის სეანსში მონაწილეებს ქობაგობენ.

ფურტიოში ფრანგების იმპრეზიები

თავის გაბრძობა ემილიო დელგადო: „ჩვენი ცენტრი თქვენი და ქართველი ხალხის განკარგულებაშია“

„ლელოს“ 54-ე ნომერში (18-21 ივლისი) რუბრიკით „ინტერვიუ ინტერნეტით“ შემოგთავაზებთ ინტერნეტით გასაუბრება არგენტინის ცნობილ საფეხბურთო მწვრთნელ კაიეტანო როდრიგესთან. ვითვალისწინებთ რა მკითხველთა ფართო წრის დაინტერესებას, დღეს გთავაზობთ ინტერნეტინტერვიუს არგენტინის ფეხბურთელთა უმაღლესი მოწადების ცენტრის ტენერალურ დირექტორთან და მთავარ მწვრთნელთან ემილიო დელგადოსთან.

არგენტინა. ე. ჯვარციანი და ე. დელგადო

ბატონმა დელგადომ უპრობლემოდ გვიხატა უკეთესი შეკითხვებზე:

1. გთხოვთ, მოკლედ გაგვაცნოთ თქვენი ცენტრის საქმიანობა;
2. რომელი ქვეყნის წარმომადგენლებს გაუვლიათ თქვენს ცენტრში სტაჟირება?
3. ჩვენ ვიცით, რომ თქვენთან გადის სტაჟირებას ორი ქართველი ფეხბურთელი. რას გვეცოდით მათ შესახებ?
4. რამდენად შესაძლებელია საქართველოში თქვენი ცენტრის ფილიალის დაარსება?
5. პირადად თქვენ სად თამაშობდით და სად გიმუშავიათ მწვრთნელად?

უკრემის პატივისცემით, ბ-ნ თენგიზ ბანგიანიძეს სპორტულ ბაზაში „ლელოს“ მთავარ რედაქტორს:

1. ეს არის დიდი პატივი ჩემთვის და, აგრეთვე, ჩემი ქვეყნისთვის, რომ ქართული ფეხბურთის წარმომადგენლები ფიქრობენ გაეცნონ არგენტინის ფეხბურთს. გაცნობებთ, რომ არგენტინის ფეხბურთელთა უმაღლესი მომზადების ცენტრი თქვენი და ქართველი ხალხის განკარგულებაშია, ამასთან დაკავშირებით ჩვენი ცენტრის წარმომადგენელი ბ-ნი იკო პაგარჩილიძე უკეთ გაგაცნობთ ჩვენი ცენტრის მუშაობასა და ამ ცენტრში იმ ახალგაზრდების შესახებ, რომლებმაც არგენტინაში აიმაღლეს საფეხბურთო დონე.

ცენტრი მუშაობს ფეხბურთელთა ტექნიკის, ტექნიკისა და ფიზიკური დონის განვითარებაზე. ცენტრი სტაჟირების დროს, თუ ამჩნევს ფეხბურთელს რომ იგი პერსპექტიულია, ამ ფეხბურთელს თავისი დონის მიხედვით წარუდგენს შესაბამის კლუბს, რათა გააერთიანოს მის გუნდში.

2. ცენტრში სტაჟირება გაიარეს ფეხბურთელებმა შემდეგი ქვეყნებიდან: ჩინეთიდან, იაპონიიდან, კოლუმბიიდან, აშშ-დან, პერუდან, ეკვადორიდან და სხვა ქვეყნებიდან, აგრეთვე ცენტრს ესტუმრა იაპონიის შიმოკუსა 15-წლამდელი ასაკის ნაკრები გუნდი.

დღეს ცენტრში ვარჯიშებს გადიან არგენტინის ფეხბურთის მესვეურთათვის ცნობილი მაღალი დონის ფეხბურთელები, რომლებსაც ჯერჯერობით არ გააჩნიათ შესაბამისი დონის კლუბები: მონსერრადი, გოდო და პანა კარდომო.

3. რაც შეეხება ქართველ მეკარეს დავით ჯვარციანიძეს, რომელიც უკვე 8 თვეა, რაც სტაჟირებას გადის ცენტრში, საკმაოდ განავითარა დონე და დღეს უკვე ემზადება ს/კ „ჩაკარია“ ხუნიორისის უმაღლესი ლიგის გუნდთან.

ქართველი ფეხბურთელი გივი კაპანაძე, რომელიც დიდი ხანი არ არის რაც ჩვენთანაა, ავლენს კარგ ტექნიკურ მონაცემებს, მაგრამ მას სჭირდება საფეხბურთო დონის საკმაოდ ამაღლება.

4. რაც შეეხება ცენტრის ფილიალის დაარსებას საქართველოში, ეს დაკავშირებულია ფინანსებთან. ჩვენის მხრივ წარმოგიდგენთ არგენტინელ მწვრთნელებს სამუშაოდ ბავშვი და მოზარდი ფეხბურთელებისათვის, რომლებსაც ეყოლებათ უამრავი მოსწავლე.

5. ოთხი წელიწადი გახლდით არგენტინის ჭაბუკთა ნაკრებში, 1975-დან 79 წ-მდე, სადაც მივიღე შესანიშნავი გამოცდილება ჩემს მეგობარ დიეგო მარადონასთან ერთად 16-წლამდელი ასაკის ნაკრები გუნდების მსოფლიო ჩემპიონატის შესარჩევ მაგჩებში, გუნდისში.

1979 წელს მონაწილეობა მივიღე, აგრეთვე, გულონის შეჯიბრებაში. მარადონა გულონში უკვე აღარ გამოემგზავრა 20 წლამდელი ნაკრებ გუნდთან, ვინაიდან იგი უკვე იყო არგენტინის ეროვნულ ნაკრებში.

მენტოსიდან საკმაოდ ბევრი მაქვს ნახაველი და ვისენტე კაიეტანო როდრიგესთან, აგრეთვე, უფრო გავიდრმავე ცოდნა, როდესაც უკვე ვთამაშობდი არგენტინის უმაღლესი ლიგის ს/კ „რონარიო სენტრალიში“ და იგი გახლდათ მთავარი მწვრთნელი.

როგორც სესარ ლუის მენტოსი, ასევე ვისენტე კაიეტანო როდრიგესი არის ფეხბურთის ცოცხალი ენციკლოპედია. თუკი საქართველოში მოიწვევდით ვისენტე კაიეტანო როდრიგესს, მისი მაღალი პროფესიონალიზმი დაგარწმუნებთ საუკეთესო გუნდის ჩამოყალიბებაში. იმედს გამოვთქვამ, რომ ვაკე-მაყოფივით პასუხით თქვენს შეკითხვებს.

გეხვევით, ასე გემშვიდობებით და გელოთ არგენტინაში მწვრთნელთა მსოფლიო კონგრესზე, რომელიც გაიმართება მიმდინარე წლის ნოემბერში. მომავალში უფრო დაწვრილებით გაცნობებთ, თუ როგორ ჩაივლის კონგრესი.

გულისხმიერი საღმით, ედუარდო ემილიო დელგადო.

ტიტანი

ასე გვეგონა, იმდენ ხანს იცოცხლებდა, რამდენსაც თავად მო- ისურვებდა, რადგან ჯანმრთელობისა და პლიერების განსახიერება გახლდა.

პატივს მზუნველობას წყალბურთის პელებს უწოდებდნენ. მის შემდეგ სპორტის ამ სახეობაში ვერ გამოჩნდა პეტრეს მსგავსი მოთამაშე.

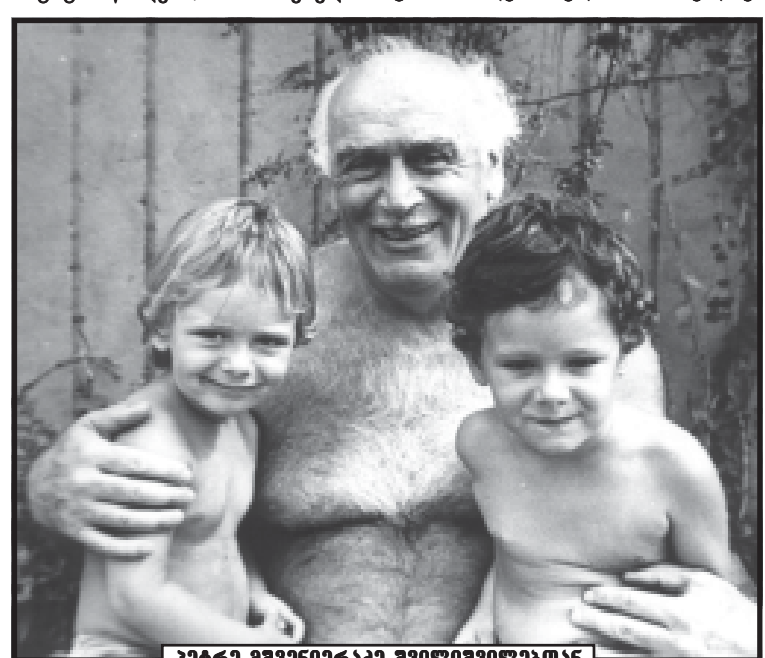
სისხლი წყალში

2000 წელს სიდნეიში, მაფხულის ოლიმპიადის დღეებში, ლომანის ოლიმპიურმა მუშეებმა ფოტოგამოფენა მოაწყვეს. უნიკალურ ფოტოსურათებს შორის ყურადღებას იპყრობდა ერთი, რომელშიც მსხვილი პლატონი აღბეჭდილი იყო უნგრელი წყალბურთელის, 1956 წლის მედლის მფლობელის მონაწილის ერთი მადლორის სახე წარწერით – „სისხლისმღვრელი ბრძოლა სსრ კავშირთან“.

ორმოცდაათიანი წლების საუკეთესო საბჭოთა წყალბურთელი (მეკარე), 1956 წლის ოლიმპიადის ბრინჯაოს პრიზიორი ბორის გომისხანი იგონებს:

– იმ თამაშში, როცა ანგარიში 3:0 იყო უნგრელთა სასარგებლოდ, ერთ-ერთი სათამაშო ეპიზოდისას აუზის ცენტრში მათმა თავდამსხმელმა დევე დიარმაგომ მოულოდნელად ჩვენს კაპიტანს პეტრე მშვენიერაძეს სახეში გაარტყა. მას ცხვირიდან სისხლი წასვდა.

სანამ იგი სისხლს იწმენდა, დიარმაგომ ერთხელ კიდევ გაარტყა... აქამდე მივირს, როგორ შეიკავა მაშინ პეტრემ თავი, იგი ხომ ასეთი სამართული გემპერაშენისა და უდიდესი ფიზიკური ძალის კაცი იყო.

პატივს მზუნველობას მშვენიერაძეს.

ვად, რომ ოლიმპიური ჩემპიონი ვერ გახდა.

ბედი ღობისიქით

თბილისელი ყმაწვილი კაკო მშვენიერაძე ფეხბურთს უნდა გაყოლოდა, რომელიც ყველა ქართველივით ფანატიკურად უყვარდა, ანდა, მძლეოსნობაში ემეცადინა, მაგრამ ერთხელ 1943 წლის მაფხულში აუზის ღობეს რომ გადაე-

წყალბურთის ქართველი „ბეტრე შირველი“

ვლო, ამით მთელი თავისი ბედი შეცვალა. იგი ცნობილი მწვრთნელის – ლუკა იოაკიმიძის თვალთახედვის არეში მოხვდა. უკვე მომდევნო წელს გორკში მშვენიერაძემ საქართველოს ნაკრების შემადგენლობაში სსრ კავშირის ჩემპიონობა მოიპოვა ჭაბუკთა შორის 100 და 200 მეტრზე ბრასის სტილით ცურვად. ორი წლის შემდეგ წყალბურთში გაიგადა, თბილისის „დინამოს“ დირექტორს იცავდა, რომელმაც შექმნა ადგილი დაიკავა სსრ კავშირის ჩემპიონატში. სწორედ აქ შენიშნეს ახალგაზრდა, პერსპექტიული მოთამაშე და მოსკოვის „დინამოში“ მიიწვიეს, შემდეგ კი – ნაკრებშიც.

1952 წელს პელსინის ოლიმპიადის წინ, „დინამო“ მიაგოვა. ყოველსემდეგ მამის ვაჟმა ვასილ სგალინმა, რომელიც მაშინ მოსკოვის სამხედრო ოლქის სამხედრო-საპაერო ძალების სარდლობდა, პეტრე დაიყოლია, გადასულიყო მის გუნდში, სადაც იმ დროს თამაშობდნენ ისეთი ოსტაგები, როგორებიც იყვნენ ბორის გომისხანი და ვლადიმერ სემიონოვი. იმავე წელს სამხედრო-საპაერო ძალების გუნდის შემადგენლობაში მშვენიერაძე სსრ კავშირის ჩემპიონიც კი გახდა, მაგრამ მალე მიხვდა, რომ ხელოვნ-

ურად შექმნილ კლუბში ნაკლები პერსპექტივები ჰქონდა. ამიტომაც გადაწყვიტა, „დინამოში“ დაბრუნებულიყო.

მედალი მამისთვის

– შარშან მამის ერთ-ერთმა ამერიკულმა ტელეკომპანიამ მედლები მონაწილენი ბუდაპეშტში მიიპატიჟა. – იგონებს 1956 და 1960 წლების ოლიმპიურ ასპარეზობათა მონაწილე ვიქტორ ავევი. – ოთხნი ჩავედით – პეტრე მშვენიერაძე, იური შლიაპინი, ბორის მარქაროვი და მე. უნგრელთაგან ის მოთამაშეებიც მოვიდნენ, რომლებიც 1956 წლის ოლიმპიადის შემდეგ კანადასა და ბრაზილიაში გადასახლდნენ. სცენაზე მიიწვიეს ორი კაპიტანი – მშვენიერაძე და მარკოვიჩი, ეს უკანასკნელი ატირდა კიდევ. შეხვედრის მთავარი მოქმედი გმირი მშვენიერაძე იყო, რომელიც ტელევიზიის მუშაკებმა ყველაზე მეტად

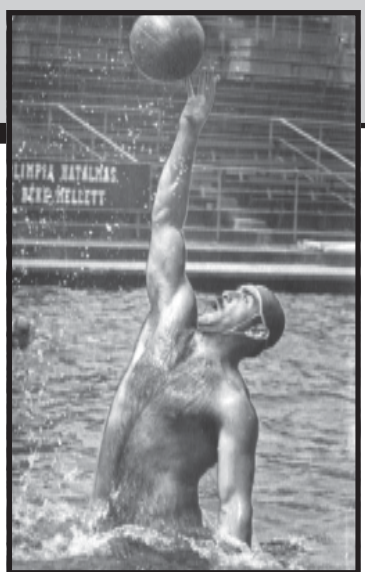
პატივს მზუნველობას „ლაზუნა ვირაში“.

რე სპორტული რეჟიმის დარღვევისათვის. მისთვის საქმისადმი პროფესიული დამოკიდებულება უპირველესი იყო. იგი მუდამ მიმეორებდა: „თამაშამდე ხუთი საათით ადრე უნდა ჭამო, შემდეგ არაფერთარ შემთხვევაში. რაც შეიძლება

უწინარეს ყოვლისა, თავად მისთვის სრული მოულოდნელობა აღმოჩნდა.

ყველაფერი უბრალო ამბით დაიწყო. შარშან დეკემბერში, საახალწლო დღესასწაულებამდე ცოტახნით ადრე, თავი რაღაც შეუძლოდ იგრძნო. გემპერაგურა გავუმოხეთ – 37,5 გრადუსი ჰქონდა. დიდი ყურადღება არ მივიქცევი. ვიფიქრე, გაცივდა: თბილისი ჩაიცივდა, კოლოიანი ჩაის დალევეს და ყველაფერი კარგად იქნებოდა. მაგრამ გავიდა ათი დღე და გემპერაგურამ არ დაიკლო. სისხლის ანალიზი გავასინჯეთ, გამოირკვა, რომ ეს იყო ლეიკოზი, ამასთან – მწვავე ექიმებმა მაშინვე გვითხრეს, ასეთი დიაგნოზით გადარჩენის შანსი 15 პროცენტს არ აღემატება.

დარწმუნებული ვარ, მამა ხედებოდა, რომ მომაკვიდნებელი სენი შეჰყროდა, თუმცა მედემე კითხვები არ დაუსვამს: როგორც ჩანს, არ უნდოდა უხერხულ მცომარეობაში ჩავეყენებინეთ. იგი სიკვდილს არ აპირებდა და ბოლომდე სჯეროდა განკურნებისა. იყო მომენტი, როცა გადაწყვიტევი მამა წაგვეყვანა გერმანიაში, მსოფლიოს ერთ-ერთ საუკეთესო და განთქმულ კლინიკაში, სადაც თავის დროზე რაისა გორბაჩოვს განკურნებას ეცადნენ, მაგრამ ექიმებმა გადაგათქმევინეს. იგი ისე გარდაიცვალა, რომ სანახევროდ გონებაზე იყო.

ნაკლები სითხე მიიღე...“ ეს აქსიომა წყალბურთში მას თავადაც არ დაურღვევია, შემდეგ კი ამას ჩვენ გვინერგავდა. რაც შეეხება ალკოჰოლს, ნუ დაუჯერებთ იმას, ვინც ამბობს, ქართველი მშვენიერაძე სპორტის სუნსაც ვერ იგნებდა. იგი არ სვამდა, მხოლოდ როცა თამაშობდა. სპორტული კარიერის დამთავრების შემდეგ კი თავს ამის უფლებას აძლევდა: სხვათა შორის, ძალიან უყვარდა ქეიფი, მაგრამ არასდროს დამთვრალა. მუდამ თავადადუნებდა თავის ჯანმრთელობას. არ მახსოვს, რომ მას ოდესმე ეავადმყოფოს. სამოცდაათი წლისასაც კი ყმაწვილის წნევა ჰქონდა. ამიტომაც მისი ესოდენ სერიოზული ავადმყოფობა ყველაასათვის და,

უკურნებელი სენი

გმიამბობს ნუგზარ მშვენიერაძე, პეტრეს უფროსი ვაჟი:

– მამამ ჩემზე და გიორგიზე ერთმნიშვნელოვნად მოახდინა მეგავლენა სპორტული სპეციალობის არჩევაში, უფრო მეტიც, იძულებით მიმიყვანა აუზში. არადა, ბავშვობისას სპორტზე არც მიფიქრია. მე და ჩემს ძმას ერთ გუნდში მხოლოდ სსრ კავშირის ხალხთა სპარტაკი-ადაზე გვითამაშია ერთად. თავიდანვე სხვადასხვა კლუბში ვაგვანაწილა: მე მოსკოვის სახელმწიფო უნივერსიტეტის, გიორგი „დინამოს“ სახელს იცავდა. მამის იდეა ის იყო, რომ ძმებს ერთმანეთი არ დაგვეჩრდილა. მით უმეტეს, რომ ორივე ერთ – „მამისეულ“ ადგილზე – ცენტრალურ თავდასხმელად ვითამაშობდით.

იმის მიუხედავად, რომ კეთილი იყო, რასაც აბსოლუტურად ყველა აღნიშნავდა, მამის მანინ გვემინოდა. ერთხელ საკმაოდ მაგრად გამილაწუნა კიდევ, რაც მთელი სიცოცხლის განმავლობაში არ დამვიწყებია, რადგან ეს იყო პირველი და ერთადერთი ჩემს ცხოვრებაში. ეს მოხდა ჭაბუკთა შორის ერთ-ერთ საკავშირო პირველობაზე, სადაც მამა მახლდა. რომელიღაც თამაშის შემდეგ სასტუმროს ნომერში დამის თორმეტ საათამდე ბიჭებს შემოვრჩი, არ დავიღვევია, ამას ღმერთის წინამეც კი დავიფიცებ, უბრალოდ, ვლავბობდით. როცა მამასთან მივედი, სწორედ ის ალიყური დავიმსახუ-

პატივს მზუნველობას გროეკუროსკოეს სასაფლაოზე დაკრძალეს. თბილისელმა მეგობრებმა დედის საფლავიდან და მკვდრის ნაპირზე იმ ადგილიდან აღებულ იმიწა ჩამოუტანეს, სადაც ოდესღაც აუზი იყო, რომელმაც კაკოს (ასე ეძახდნენ მისი ახლობელ-მეგობრები საქართველოში) ცხოვრების საგებური მისცა. მოსკოვში აღმართული პეტრე პირველის ცნობილი ძეგლის ავტორმა მურაბ წერეთელმა დასაფლავების დღეს პირობა დადო, მოსკოვში კიდევ ერთ ძეგლს დავდგამ საბჭოთა წყალბურთის „პეტრე პირველის“ საფლავზეო.

P. S. პრემიერ-საკუთესო და ყველაზე შედეგიანი თავდასხმელი საბჭოთა წყალბურთის ისტორიაში პატივს მზუნველობას დაიბადა 1929 წლის 24 მარტს თბილისში. იყო სპორტის დამსახურებული ოსტაგი, სსრ კავშირის 1952, 1955-1963 წლების ჩემპიონი მოსკოვის სამხედრო ოლქის სამხედრო-საპაერო ძალების გუნდის (1952) და მოსკოვის „დინამოს“ შემადგენლობაში. 1950-1960 წლებში თამაშობდა სსრ კავშირის ნაკრებში, იყო მისი კაპიტანი (1956 წლიდან). მონაწილეობდა სამ ოლიმპიადებში (1952, 1956, 1960), სამოციანი წლების ვერცხლის პრიზიორი, 1956 წლის ოლიმპიურ ასპარეზობათა ბრინჯაოს პრიზიორი, 1962 წლის ევროპის ჩემპიონატის ვერცხლის მედალის მფლობელი, 1958 წლის ევროპის ჩემპიონატის ბრინჯაოს პრიზიორი, სსრ კავშირის თასის გათამაშების ორგმის გამარჯვებული. დაჯილდოებული იყო ორი „საპაგით ნიშნის“ ორდენით. სპორტული კარიერის დასრულების შემდეგ, 1992 წლამდე სისხლის სამართალს ასწავლიდა შინაგან საქმეთა სამინისტროს აკადემიაში (შემდგომ უმაღლეს სკოლაში). იყო იურიდიულ მეცნიერებათა კანდიდატი, დოცენტი.

გარდაიცვალა 2003 წლის 3 ივნისს მოსკოვში. დაკრძალულია გროეკუროსკოეს სასაფლაოზე.

პორის ვალიაძი, „სურსტიპი სპორტი“, მასალა მოამზადა საქინფორმმა.

მშვილდოსნობა

შარშან მშვილდოსნობა ევროპის ჩემპიონატზე საქართველოს ნაკრებმა მე-2 ადგილი დაიკავა.

იგი ბათუმში დაიბადა და გაიმარდა. სპორტსამოგადოება „კოლმეურნეს“ და „უროჩას“ პირველობებზე არაერთხელ გაიმარჯვა, 1980-84 წლებში საქართველოს ჩემპიონიც იყო.

„დაუბრუნდი, რათა ოლიმპიადაზე მოუხვდე“

1985 წლიდან მთელი 14 წლით ჩამოვარდნილი დიდ სპორტს, - მითხრა ქალბატონმა ოლგამ, - მცირეწლოვანი შვილები მყავდა და ოჯახთან ერთად მშვილდოსნობას ვერ გავეწვდით.

დაბრუნება რამ გადაგაწყვეტინათ?

ბავშვები რომ წამოიზარდნენ, ვიგრძენი, გული ისევე ანჯიასას სასროლეისკენ მიმიწვევდა. ჯანდასავლობა და გამოცდილება მქონდა. ცუდ მშვილდოსნად არ ვითვლებოდი. ყველაზე დიდი ცდუნება მაინც ოლიმპიადის თამაშებში მონაწილეობის სურვილი იყო. ფუჭად რომ არ მიოცნებია, ამაში შარშან ევროპის ჩემპიონატზე დავრწმუნდი. წლეულს არც სორეაგეთის და საფრანგეთის საერთაშორისო ტურნირებზე მისვრია ურიგოდ - ორივეჯან 32-ე ვიყავი. ხელი მხოლოდ ანტალიაში მომეცარა, მაგრამ ამა-საც ქონდა ობიექტური მიზეზი.

ათენის ოლიმპიურ თამაშებში მოხვედრის შანსი კიდევ დაგრჩათ?

რა თქმა უნდა. გაისაღ მაისში ევროპის ჩემპიონატი გაიმართება, სადაც ელადის სამი საგზური თითამაშდება. იმედი მაქვს, რომ შეჯიბრებამე გასამგზავრებლად აჭარის სპორტის დეპარტამენტი დამემხარება.

ვიცი, რომ მშვილდოსნობა მშვილდოსნობად მრდით. უკვე მეტოქეობას ხომ არ გიწვევენ?

ალბათ, ეს დღევ მალე დადგება. ჩემი ქალიშვილი - ირინა კირიჩენი 21 წლისაა. ბათუმის სახელმწიფო პედაგოგიური კოლეჯის მეოთხეკურსელია. 1999 წლიდან ვარჯიშობს ჩემთან ერთად მშვილდოსნობაში. ამას წინათ აჭარის უნივერსიტეტში პირველი ადგილი დაიკავა. ცნობილი სამოგადო და სახელმწიფო მოღვაწის - მეუღლე აბაშიძის პრემის გათამაშებამე ყველას აჯობა. საქართველოს ჩემპიონატებშიც მონაწილეობს. კარგი მონაცემები აქვს. თუ რამე ხელი არ შეუშალა, მალე შეიძლება, გადამასწროს კიდევ.

ვაჭიშვილზე რას იტყვიან?

დიმა 18 წლისაა. სპორტში მას ორი გაგაცემა აქვს - მშვილდოსნობა და ფეხბურთი. მამის მსგავსად, უფრო გყავის ბურთისკენ ინტერესი. „გმების“ შემადგენლობაში შარშან აჭარის ჩემპიონობა მოიპოვა და საქართველოს პირველობის II ლიგაშიც ითამაშა. ახლახან „კახაბერთან“ ერთად ახალგაზრდებს შორის მეუღლე აბაშიძის პრემიის მფლობელი, გურნიის საუკეთესო ფეხბურთელად აღიარეს. მშვილდოსნობაშიც კარგი მაჩვენებლები აქვს. შარშანწინ 70+70 მეტრზე საქართვე-

ლოს პირველობა მოიგო ახალგაზრდობაში. წლეულს აჭარის უნივერსიტეტში მეთორე იყო, საქართველოს ჩემპიონატშიც ვერცხლის მედალი ერგო.

ჩვენს მშვილდოსან ქალებზეც მინდა გკითხოთ: მსოფლიო ჩემპიონატზე უკეთესი შედეგის მოპოვება თუ შეეძლოთ?

ნიუ-იორკში გერმანელები, იგალიელები და სხვა მოწინავე ქვეყნების წარმომადგენლები სრული გუნდებით იყვნენ ჩასული და ულიცნობოდ დარჩნენ. ჩვენმა ქალებმა კი ათენის ორი საგზური მოიპოვეს, თანაც როგორ პირობებში. ეს გმირობის გოლფოსია. სათანადო ხელშეწყობა რომ ჰქონოდათ, გუნდურ ლიცენზიასაც აიღებდნენ. ხათუნა ფუტყარაძემ წლეულს უმძიმესი ოპერაცია გადაიტანა, მერე მისი უკუბრუნება გარდაუდებელი გამოწვეული უბედურება დააგდა თავს ყველაფერს ვაკეცურად გაუძლო და საგზური დაიშახურა. თანაც მე-2 წრეში კორეული სპორტსმენი დაამარცხა. 18 წლის ქრისტინე ესეპუას კი სენსაციამდე ცოცხა დააკლდა. მისი ბოლო ნასროლი უფრო მუსტი რომ ყოფილიყო, ოლიმპიურ ჩემპიონის ჩამოიშორებდა გმიდან. მაინც იყოჩაღა, რომ ულიცნობოდ არ დარჩა. დარწმუნებული ვარ, რომ საქართველოს მშვილდოსნები ათენში გუნდურ პირველობაშიც იასპარეზებენ, რადგან გაისაღ ევროპის ჩემპიონატზე ერთი საგზურის მოპოვება არ უნდა გაგვიჭირდეს.

ესაუბრა ვაშა დანილია. „სრ“ სპეც. კორ. ბათუმი-თბილისი. სპორტპრესა: „ცეცხლის ხამშეა“ ოლგა ლაბიჯინა; კორინფეკციების სპორტული ოჯახი.

ფაზაურთი ეროვნული ჩემპიონატების შედეგები

გამგანბა. „მალკე“ - „ბორუსია“ 2:2, „ბაიერნი“ - „აინტრახტი“ 3:1, „შაპურტი“ - „ჰანოვერი“ 0:3, „ჰერტა“ - „ვერდერი“ 0:3, „ლევერკუზენი“ - „ფრაიბურგი“ 4:1, „კაიზერსლაუტერი“ - „მიუნხენი“ 0:1, „ვოლფსბურგი“ - „ბოხუმი“ 3:2.

მეხეთი. „სპარტაკ“ - „ოპავა“ 4:0, „ბლანნი“ - „სლავია“ 0:2, „ბრნო“ - „სინოტი“ 3:1, „იბლონიცი“ - „სიგმა“ 0:2, „ბანიკა“ - „ლიბერეცი“ 1:1, „პლზენი“ - „ჟიჟკოვი“ 0:2.

„ტრნავა“ - „ჟილინა“ 0:0, „ტრენჩინი“ - „რუჟომბეროვი“ 3:1.

საზრანგათი. „პარი სენ-ჟერმენი“ - „ბასტია“ 0:0, „ლილი“ - „ლიონი“ 1:0, „მონპელიე“ - „რენი“ 1:1, „მონპელიე“ - „ნანტი“ 2:1, „მეცი“ - „აიაჩო“ 0:1, „ლანსი“ - „ლეზანი“ 0:0, „მონაკო“ - „ბორდო“ 2:0, „გენგამი“ - „მარსელი“ 0:1, „ტულუზა“ - „სტრასბური“ 1:1, „ოსერი“ - „ნიცა“ 1:2.

ამსტრამი. „მალცბურგი“ - „გრაცერი“ 1:2.

რუსეთი. „სპარტაკი“ - „ლოკომოტივი“ 2:5 (რეინიგელტაგან 2 გოლი მისხილ აშვეთიამ გაიტანა), „რუბინი“ - „ჩეჩნოპოტრი“ 3:1 (მასპინძელთა მეორე გოლის ავტორია დავით ჩაღაძე), „დინამო“ - „როსტოვი“ 1:1, „ტორპედო“ - „მეტალურგი“ 4:0, „ურალანი“ - „კრილია“ 0:0, „როგორი“ - „სატურნი“ 0:1, „მინიკი“ - „ცსკა“ 1:1, „მენიკი“ - „ალანია“ 2:1.

პირამი. „ობოლონი“ - „მეტალურგი“ (მაპოროვი) 1:0. სლოვაკია. „ოლიმპია“ - „პუბლიკუმი“ 2:2, „კორპერი“ - „მარბორი“ 0:1. უკრაინა. „კოპენჰაგენი“ - „ოლენსე“ 2:4. ინგლისი. „ინტერი“ - „პუხოვი“ 3:3, „ბისტრიცა“ - „სლოვანი“ 1:0.

აძეთური, იძეთური

მხოლოდ ჩემპიონებმა

ყნდა ითამაშონ!

ამ ბოლო დროს სპორტულ პრესაში დაიწყო კამათი იმის შესახებ, რომ ფეხბურთელთა პოპულარული შეჯიბრება - ჩემპიონთა ლიგა ახლანდელი სახით არ უნდა თამაშდებოდეს.

სპეციალისტთა ერთი ნაწილის აზრით, გაცილებით ლოგიკური იქნებოდა ჩემპიონთა ლიგაში თითოეული ქვეყნიდან მხოლოდ თითო გუნდი ასპარეზობდეს და იგი აუცილებლად ჩემპიონი უნდა იყოს.

თორემ რა გამოდის - ინგლისს, გერმანიას და იტალიას ოთხ-ოთხი კლუბი გამოჰყავს და რჩება, თეორიულად მაინც, რაღაც კომბინაციების საშუალება. ზოგს სამი კლუბი ჰყავს, ზოგს - ორი. ერთი სიტყვით, ეს შეჯიბრება თავის სახელწოდებას ნაკლებად ამართლებს.

მთდი და, გაიგე რამე!

ყველასთვის იოლი გასაგებია, რომ ლოთარ მათეუსი დიდი ფეხბურთელი იყო და მსოფლიო ფეხბურთის ისტორიაში შევიდა.

აი, მომდევნო ამბები კი სრულიად გაუგებარია. ლოთარმა თამაშს თავი

რომ დაანება და ვენის „რაპიდის“ მწვრთნელობა დაიწყო, საქმე ისე ცუდად წაუვიდა, დიდხანს აღარ უსმინეს და თანამდებობა დააგოვებინეს.

მეხეთი დივიზიონი ვერაფერი საამაყოა

პრესის დიდი ხნის წინათ დივიზიონი ხარინი რუსეთის ერთ-ერთ უძლიერეს მეკარედ ითვლებოდა. შემდეგ იგი ინგლისში წავიდა სათამაშოდ.

ხელშეკრულება - 10 წლით!

იტალიური ფეხბურთის ლეგენდა 36 წლის რობერტო ბაჯო, რომელიც ბოლო წლებში „ბრეშიას“ დირსებას იცავს, ისე კარგად არის მშობადებული, რომ ნებისმიერ პირველხარისხოვან კლუბსაც დაამზვენებდა.

„ეშმაკები“

მაიძყლებენ, კვლავ დავლით!

ბამონინი ინგლისელმა ოსტატმა პოლ გასქინმა, რომელიც თავის დროზე ერთ-ერთი უძლიერესი ფეხბურთელი იყო მსოფლიოში და, ახლაც, 36 წლის ასაკში, გარკვეული ამბიციები შეინარჩუნა, ამას წინათ თავისებურად „ახსნა“, თუ რატომ ვერ იკურნება აღკოპოლიმისაგან.

ყოველთვის, როცა დაეპირებ, მხას საბოლოოდ დავანებო თავი, გამომეცხადებიან ეშმაკები და მაიძყლებენ, კვლავ დავლით.

„გამა“ ამერიკულ სპეციალიზებულ კლინიკაშიც მკურნალობდა, მაგრამ ვერაფერმა უშველა. იგი მაინც არ ჰკარგავს იმედს. ფიქრობს, დაუბრუნდება დიდ ფეხბურთს და ითამაშებს თავის მშობლიურ „ნიუკასლ იუნაიტედში“, სადაც 1984-1988 წლებში საუკეთესო სემონები გაატარა.

ატარავის ყნდა!

რუსეთის ნაკრების ცენტრალური მცველი ვიქტორ ონოპო მათე 34 წლისა გახდება. უწინ იგი წარმატებით გამოდიოდა მოსკოვის „სპარტაკში“, 1992 და 1993 წლებში რუსეთის საუკეთესო ფეხბურთელად აღიარეს. 1995 წელს ესპანეთის მიაშურა, სადაც „ოვიდოსა“ და „რათო ვალეკანოში“ (მადრიდი) თამაშობდა.

რუსეთის ნაკრების 105 მაგნი ვამართა და 7 გოლი გაიტანა. ამ დღეებში მან განაცხადა, რომ საამოვნებით დაბრუნდება სამშობლოში სათამაშოდ, მაგრამ უშაღლესი დივიზიონის არც ერთი კლუბის ხელმძღვანელს ონოპოს მოწვევა არ სურს.

მსაჯს ვაკროციკებ - დარსჯები

რუსეთის პრემიერ-ლიგის წევრების (1 ივლისი) და რუსეთის ფეხბურთის ფედერაციის აღმასკომის (8 ივლისი) გადაწყვეტილებით, კლუბების ოფიციალურ პირებსა და ფეხბურთელებს ეკრძალებათ მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებში მსაჯთა გადაწყვეტილებების კომენტარება.

რადგან ცსკას მთავარმა მწვრთნელმა ეს გადაწყვეტილება არ გაითვალისწინა, იგი 30 ათასი რუბლით დაჯარიმდა.

მაინც არსად მიდის

ინგლისელი ნახევარმცველი სტივ მაკმანამანი 31 წლისაა. იგი კარგა ხანია, მადრიდის „რეალის“ მთამაშეა, მაგრამ ძირითად შემადგენლობაში იშვიათად გამოდის.

როგორც მაკმანამანი ვამთ „სანის“ კორესპონდენტს განუცხადა, მას სხვა გუნდში თამაში ვერ წარმოუდგენია. „მე, რეალის“ ფეხბურთელად ვრჩები, არსად წამსვლელი არა ვარ, რადგან ეს გუნდი ძალიან მომწონს. „რეალის“ ხელმძღვანელობა კი სხვაგვარად ფიქრობს.

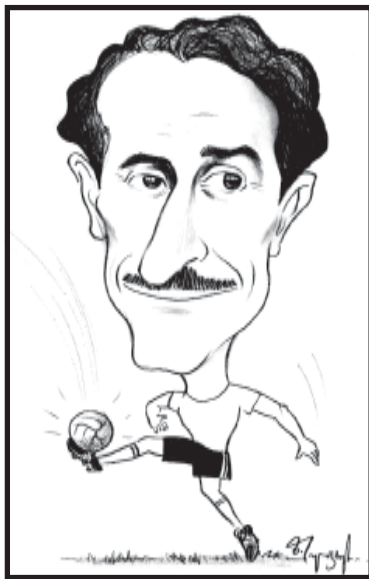
ჩაუხიძრალი მარსკვლაში

მარშან გამოჩენილ ქართველ ფეხბურთელს ავ-თანდილ ლოლობერიძეს დაბადებიდან 80 წელი შეუსრულდებოდა. საიუბილეო თარიღთან დაკავშირებით სამთავრობო კომისია შეიქმნა. „დინამოს“ სტადიონზე დაიდგა გია ჯაფარიძის მიერ შესრულებული ბრწყინვალე ბიუსტი, რუსი ვეგერანი ფეხბურთელები გვეწვივნენ და „ბასასადმი“ მიმდევნილი ამხანაგური მაგნი გამართეს ქართველ კოლეგებთან. მომზადდა წიგნი, მაგრამ დასაბუჯდი თანხა დღემდე ვერ გამოინახა (მხოლოდ დაპირებები), თუმცა იმედს მაინც არ ვკარგავთ, რომელმაც სქელჯიბიანმა ბიზნესმენმა ერთ სადაბოს სამორინეში ან რესტორანში წასვლაზე უარი თქვა და ამ დამოკიდებულ თანხით მზე ისი-ლოს წიგნმა ფეხბურთის ჯადოქარმა.

ყრმობის მეგობარი შემეხიანა – დაინგერესლა წიგნი. დაწერილებითი ინფორმაციის მიღების შემდეგ იკითხა, მოგონებებს ჩემი წერილი თუ შეიძლება დაემატოსო. უარს როგორ ვეცყოდი სტატიან, თანაც კვალიფიციურ გულშემატკივარს და საერთოდ, თუ ვინმეს აქვს სურვილი ავთანდილ ლოლობერიძემ გამოთქვას თავისი აზრი, მზად ვარ მათთან სასაუბროდ. ეს ისე, ცნობისათვის.

წავიკითხე თუ არა რენიკო კუბლაშვილის ნარკვევი, გადაეწვიე რედაქციისათვის მიმემართა და მუთხოვა მისი გამოქვეყნება, მით უმეტეს, გუშინ ფეხბურთის დიდოსტატის ავთანდილ ლოლობერიძის დაბადების დღე იყო.

დანიკო ლოლაძე.

აი, მაშინ კი, მონუსხული მაყურებელი, ფრიად უჩვეულო და ორიგინალური სანახაობის – საფეხბურთო და საცირკო ხელოვნების უიშვიათესი სინთემის თვითმხილველი ხდებოდა!

აქვე მახსენდება ა. ლოლობერიძის ხასიათის კიდევ ერთი ნიშანდობლივი თვისება – ყველა დიდბუნეოვანი ადამიანისა და ჭეშმარიტად რაინდი – სპორტსმენის და რადი, მისი ემოცია ყოველთვის კორექტული იყო და იგი ლაკონურად, მხოლოდ ძუნწი კესკით თუ გამოხატავდა მეტოქის კარის ალბით გამოწვეულ უდიდეს ალტაცებას და სისხარულს. უფრო მეტიც, თითქოს მოწინააღმდეგეს თანაურდმობსო, ერთგვარ უხერხულობაში მყოფი, თავდახრილი გაემართებოდა-ხოლმე მოედნის ცენტრისაკენ (ბადეთა დალაშქრა კი, მას არცთუ ურიგოდ გამოსდიოდა, დასტურად, 1950 წლის საკავშირო ჩემპიონატზე გამოდგება, როდესაც მან 25 გოლი გაიტანა).

მიუხედავად მომღვაწეული მოგონებებისა, ამჯერად, ამ მცირე დროით შემოვიფარგლები და დავემენ, რომ ა. ლოლობერიძის სახელს, ქართული ჯიშისა და გენის ამ ერთ-ერთ საუკეთესო გამოვლინებას, სამერმისოდ დაეწვიება არ უწერია. ამაზე თვალნათლივ მეტყველებს, ჩვენში თუ საზღვარგარეთ, მასზე გამოქვეყნებული უამრავი პუბლიკაცია და ურიცხვ თაყვანისმცემელთა სიყვარული. აღარაფერს ვამბობ, სკულპტორ გია ჯაფარიძის ავტორობით შექმნილ და ყველასათვის მშობლიურ „დინამოს“ სტადიონის სკვერში დადგმულ ბასას მშენიერ ბიუსტზე, რაც მისი უკვდავ ყოფის ერთგვარ სიმბოლოდაც შეიძლება მივიჩნიოთ.

დაბოლოს, ყოველივე მემოადნიშნული მყარად მაფიქრებინებს, რომ ნეგარსხენებულ „ბასას“ სრული საფუძველი გააჩნდა, თავისი თავი ეგულისხმა, სასიქალოლ გალაკიონის მიერ, საკუთარი პერსონისადმი მიძღვნილ წინასწარმეტყველურ სტრიქონებში:

„...ჩემთვის დღესავით არის ნათელი, რას იტყვის ჩემზე მთამომავლობა...“

რენიკო კუბლაშვილი. სურათში: ასე იბრძოდა „ბასა“ (№ 10); მათ სულაკაურის მეგობრული შარვი (ქვეყნდება პირველად).

ჩემს თაობას, უთუოდ, კარგად ახსოვს გასული საუკუნის 50-იანი წლები და ის საყოველთაო ბუმი, რაც თანახლდა ფეხბურთს. მამაკაცების ახსოვლური უმრავლესობის მთელი ძალისხმევა, წესისამებრ, ერთი მიზნისკენ – მორიგი საფეხბურთო მაგნის ბილეთის მოწინასაყენ იყო მიმართული. მიუხედავად მნიშვნელოვანი სირთულეებისა, ნაღდი გულშემატკივარი, უმეტესწილად, წარმატებით ძლევადა ამ პრობლემას და განცდილი პერიპეტეების გამო ქანცაწყვეტილი, თამაშის დღეს, „არც მიწისა იყო და არც ცისა“, მაგრამ თავს მაინც ყველაზე ბედნიერად მიიჩნევდა. ასე გრძელდებოდა წლიდან

– კერძი, რომლისადმი უსაზღვრო ერთგულების ნიშნად, იგი, არც საკუთარ მოედანზე გამართულ და არც გასულით მაგნს, არ აცდენდა. იმ დროის ასეთ კერპებს განეკუთ-

ნიადაყით აღვნიშნავ, რომ წილად მხვდა ბედნიერება, 1950-1960 წლებში, თვალყური მედევნებინა ამ უკანასკნელის მომჯადოებელი თამაშისათვის და ამავდროულად, უმუ-

მადლი შენს გამჩენს! „გემოწობთ იმას, რაიცა გვინახავს“. იონანს სახარება, თავი 3.

წლამდე, მაგნიდან – მაგნიამდე და სემონიდან – სემონამდე... სტადიონისაკენ ხალხის მასობრივად ლტოლვის მიზეზი, რასაკვირველია, ფეხბურთისადმი უმოზო, თითქმის ფანატიკური სიყვარული იყო. თუმცა, არა მხოლოდ ეს განაპირობებდა გრიბუნებზე სრულ ანშლაგს! თითქმის ყოველ გულშემატკივარს ჰყავდა თავისი რჩეული ფეხბურთელი

ალო მოწმე ვყოფილიყავი, უამრავ, თავგამოდებულ ფეხბურთის ქობატა მხრივ, მისდამი უსაზღვრო კრძალვისა და უანგარო სიყვარულისა.

მართლაც, ეს გრუმათმიანი, ვაჟკაცურად ლამაზი, ყოველმხრივ განწონასწორებული, მდღგარი ათლეტი, ამრიანი, რომანტიკული და გექნიკური ფეხბურთის აღეპტი, თავისი ოსტატობით, ჩემთვის იმთავითვე ავტონომიურ-ფიგურად და უნივერსალური ფეხბურთელის ეტალონად წარმოჩნდა (დღევანდელი გადასახელიდან კი დაუამატებდი, რომ აფხაზეთის ძირძველ ქართულ მიწაზე ქვეყნად მოვლენილ ამ პიროვნებას, უხვად აღმოაჩნდა ადამიანისთვის აუცილებელი ყველა ის თვისება, რომელმაც იგი, საბოლოო ჯამში, არა მხოლოდ დიდ ფეხბურთელად, არამედ ჭეშმარიტი კაცობის მეტრადაც აქცია!)

ახლაც თვალწინ მიდგას მისი თამაშის არაჩვეულებრივად რბილი, ქართული ფეხბურთისათვის ეგზომ დამახასიათებელი მანერა, ფილიგრანული გექნიკა, ადგილზე თუ მოძრაობაში შესრულებული ფინგი, გრიუკი თუ რეიდი, რომლითაც მას ჩვეული სიმსუბუქით, უპრობ-

ლემოდ შეეძლო მეტოქის რამდენიმე მოთამაშის უკან ჩამოტოვება; განის ყოველი მოძრაობა და პლასტიკა, მისი ანატომია, სუფთა ქართული იყო, უნებლიედ, ჩვენს ეროვნულ ცუკვებთან ასოცირდებოდა და ისეთი შთაბეჭდილება მექმნებოდა, თითქოს, როკვით იკვალავდა მოწინააღმდეგის კარისკენ მიმავალ ბილიკებს; იუველირობით და მახვილგონიერულობით გამოირჩეოდა დროსა და სივრცეში გათვლილი თითქმის ყველა პასი, რომელიც მისი სათამაშო კონცეფციის ორგანულ ნაწილს შეადგენდა და თავისთავად, საერთო გუნდური წარმატების უმნიშვნელოვანეს წინაპირობას წარმოადგენდა. ამასთან, იგი გახლავთ გუნდის სული და გული, შეტევათა წამომწვები და დამაგვირგვინებელიც, კოლექტივის ერთ, მძლავრ მონოლითად შემეკრეული და დიდ მაესტროს რანგში აყვანილი დისპეტიერი-დირიჟორი, რომელსაც „პარტიკურით“ გათვალისწინებულ ყველა მოთხოვნათა შესრულების პარალელურად, თამაშის ლოგიკიდან გამომდინარე, ხელეწიფებოდა გუნდის იმპროვიზაციულ რეჟიმზე გადაყვანა.

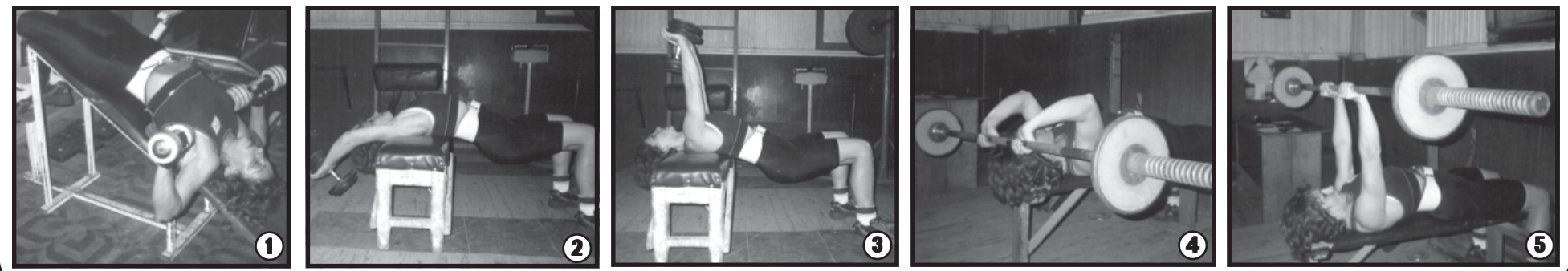
ათლეტიზმი

ივარჯიშეთ ჩვენთან ერთად პირადი მაგალითით - I ნაწილი

საქართველოს პროფკავშირული სპორტის სააქციო საზოგადოება „ქარიშხალას“ ათლეტიზმის სექციას წლების განმავლობაში უძღვება საქართველოს ათლეტიზმის ფედერაციის ვიცე-პრეზიდენტი, საერთაშორისო კლასის სპორტის ოსტატი ქ-ნი ნაზი გოგიშვილი, რომელიც პირადი მაგალითით დიდ გავლენას ახდენს თავის ალსაზრდელებზე, ფორმასაც ინარჩუნებს და შესანიშნავ სპორტსმენებსაც უმზადებს ეროვნულ ნაკრებს. გათავაზოთ რამდენიმე ვარჯიშს ნაზი გოგიშვილის შესრულებით.

- მეორდისა და ხელის კუნთების დასამუშავებელი ვარჯიშები. 1. აჭიმვა ახრილი დაფიდან პანგელებით (სურ. 1). სრულდება 6 მისვლა 10-10 გამეორებით. 2. ფულ-ოვერი (პანგელის თავს უკან გადატანა) პანგელით (სურ. 2, 3). სრულდება 6 მისვლა 12-12 გამეორებით. მხრის სამთავა კუნთების (ბრისმასხის) განსავითარებელი ვარჯიშები 3. შტანგის ფრანგული აჭიმვა ვიწროჭიბით (სურ. 4, 5). სრულდება 6 მისვლა 8-8 გამეორებით. ზურაბ ჭავჭავანიძე. თორვა მბზრამშვიდის ფოტო.

ფიქრობითი

კიდევ ერთი სიახლე

იმირ მამბელი, ქართველი? აზერბაიჯანელი? მამ, საიდან მოვიდა იგი? გეგყვით, ბატონო, ახლავე გეგყვით... უფსვი აქა აქვს, ქართულ მიწაზე, მისი წინაპრებიც მეციურ საქართველოში არიან.

სიმათლე, ანუ სამეგრეოსი. იმირ მამბელი, მენ გაგიმარჯოს სწორედ იმ სამეგრეოში, რომელშიც თვალშეუღვამი სინათლიდან ორი მუმა მოგდის - ქართული და აზერბაიჯანული. მე გულს მისარებს შენი ვარდულებულიანი. რას იზამ, ამ ბოლო დროს მართლა ვეღარ ვამჩნევ.

იმირ მამბელი ქართველი პოეტია, მერე რა მოხდა? რა და, ვერ მიატოვა შორეულ წინაპართა წუთისოფელი და აზერბაიჯანულ სიტყვას პოეტური ჯიგარით მიესალმა... ალფრთოვანდენ ამერბაიჯანელები, და ასე იქცა იმირ მამბელი ინტელექტუალურ ხიდად ორ ქვეყანას შორის, - ერთიც ჩემია და მეორეც, შეუპოვრად ამბობს.

და ვეღარ ვამჩნევთ ბაღში უნგრად აყვავებულ ნუშის სისა და უმზრად ფოთოლგაყვითლებულ მუხის გმირობას. ბოლოს, შევთანხმდეთ, რაც არ უნდა - სისხლისფერი ინფორმაციები მუხტავდეს დრულებს. მე შენ გამჩნევ - „აქეთ - თბილისი, იქით - აგარა“.

სახელობა უსაბუნრობა და მოიცავს მრავალს

სახელობა უსაბუნრობა და მოიცავს მრავალს. აქა ვარ, დემეტო, ბედან უფს არ მომიცვლია, ვეგდეს შოგოჯო და ერთადერთი, ცალ უფსე ვეგვარ, როგორც უფსას გადამწეული ბებერი წერო.

წვიმა ბინდი გაიხრება, ხელა თვინება, ხადლც ცის კარი ოდნავ გაიღო. ქერაც რომ შვილჯ გაასხვინდება, ისე იყინება და გაღაიღო.

საწუთრო გდია აქ ვერტოვით, რომელსაც უნდა ნისკარტით ეწერო. ცალ უფსე ვეგვარ, მეორე უფსი უსანგი მიღვს, - უსანგი, ანუ უსანგის ნეგსე მიქვს ნამოცებული. და ხიერცე არის ნემი უსანგისი, ნემი იმედი, ნემი დობილი. ორ უფსე დგომა ვერ გამიბედავს ამ გაუმარჯლებ ბურის უსანგი. ვისკუბე სოღე შენსკან სინდისან, ასკინკიღაა ნემი ცსოყრების დღანაწი, ნემი თამაში. შევერცე უცვას მიბჯინილ ფერდობს, ბედან უფსი არ მომიცვლია, აქა ვარ, დემეტო.

მოწყობა მათიყარმა ფული სთხოვა. სურდა არა მიქვსო. მე დავხურდავუბო, მიუგო მათსოყარმა და დაუხურდავა. სურდა მათსოყარმა ხაუყარა ბარტყის შირივით დაფხინილ მუკში და გზა განაკრო და ჯღმოსდომმა აღამანსმა.

დასასრულად საფლის კლუბში რომ წინასწარ იცის თითქმის სულ ვეგვლა მიაურბეკლმა განმეორებით ნაურგები ფილმის ფინალი, დასასრულადვე წამოიღო ჯგაბი დასასრულად კართან იქვებნს სოქოლს, აი ისე ვგრძნობ, ისე წინასწარ ვეგვლა ამბავის კელმინაღის, კვანძის შეკვრას და შეკრულის გასხნას, ღამის ადრე და ადრესსრულადვე რამდენიმე საათით ადრე მიეგრეოო წუთისოფელი.

გზად ნევნ მივიდოდით, ველტვოდით შორეთს, მუსლესე კნურტვით მესვენა წიენი. ტანმაღალ სეგბს რომ ჩაუყრდოვით, ჩრდილმა ლეკვივით გაიბინა მანქანის შიგნით.

სვლიკი რომ დამინანს შეგბა თავიდან, მერე კი უგვბ დავრთხა სწავლი. და სვლიკი ისე განსვლტა, წავიდა, როგორც დაღმართს დაღვრილი წავლი.

საქმე ნემი სხულის სიბოთი გამთხარ ოთასში უსიყარ. წიწილებივით მიწიწიწევი სიტკეპებს ეახურებ

თვალთშორების ანთიფაზი ბანმარბმა: ხელივთ არსება გახვავთ, რომელიც სახლობს დანგრეულ საყდრის კედელში და იგი ახლა კი არ ვიხილვ, არამედ ვნახე ბავშვობაში და ახლა უეცრად ამოსრილად მესხიერების ბნელი ხერედიდან, ვით დანგრეული საყდრის კედლიდან. რომ და-მინანს... დანარჩენი ისე მოხდა, როგორც ლექსშია.

სივარუცის გამყიდველი სიგარეტის გამყიდველმა სიგარეტის სთხოვა ხსვას, და ნაფასის მისინს ბოლო დრუბელივით შერხა ცასა.

პოეზია უპირველეს ყოვლისა

შემოდგომის ბაღი

ბათუმში ძაღუმად ჩქეფს ერთენული ლიგერატორული ცხოვრება, რომელშიც ჯეროვანი დგაწლით გამოირჩევა გენრიეტა ქუთათელაძე - პოეტი, პროზაიკოსი, პუბლიცისტი. ახლახან მას 60 წელი შეუსრულდა, ამ თარიღთან დაკავშირებით მწერალმა შეხვედრებისაგან, კოლეგებისაგან გულთბილი მილოცვები მიიღო. იგი მწერლობაში ამორთოცოდე წლის წინათ მოვიდა და თავისი სათქმელიც თქვა. ამ დღეებში შევხვდი ქალბატონ გენრიეტას და რამდენიმე შეხვედრით მივმართე.

მი“ დამიბეჭდეს მოთხრობა, ამავე წელს გამოვიდა „აგარამი“ გამოქვეყნდა ჩემი ფელეტონი, პირველი წიგნი, მინიატიურებისა და ნოველების კრებული „მოლოდინი“, 1974 წელს გამოვიდა.

ნელობდი, ბევრ გაჭირვებულს დაეხმარეთ, ხელი გაუვიხარეთ, ბევრსაც საყოფაცხოვრებო თუ სხვა სახის გასაჭირი მოუგვარეთ. თუ საჭიროება მოითხოვდა, მთის წვერ-მეც ავსულვარ (მოგვიერთი სოფელი მაღალმთიანია), არც უგზოობას შევეუბინებავარ, არც სხვა დაბრკოლებას, რომ როგორმე აღამიანს მივშველებოდი, მოგვეკუთილი სიტყვაც და თანაგრძნობაც წამალივითაა. რა ვიცი, რაც შემემლო, ვცდილობდი. როცა სხვას ვეხმარებოდი, თავადაც უკეთესად ვგრძნობდი თავს. ახლა ამის საშუალება აღარ მაქვს.

მეწევი პირველი ნაბიჯები მწერლობაში. მოსწავლეობისას ომურგეთის რაიონულ გამოვით ვთანამშრომლობდი, იქ დაიბეჭდა ჩემი პირველი ლექსები და ფელეტონები. მეგობარმა ქალიშვილმა ეთერ ქალდომილიკვილმა ერთ რეკულად აკინძული ჩემი ნაწერები ლეკან ვოთუას არგენა, ოსტატმა კალამი შემიქო. ეს რეკენშია ძაღუე დიდხანს არ გამოიჩინება, სათუთად ვინახავდი და ხანდახან, სულიერი შეჭირვებისას გადავიკითხავდი ხოლმე (ამჟამად აჭარის არქივში ინახება). შემდეგ სკულენგობა, ახალგაზრდა მწერალთა ლიგერატორული წრე, რომელშიც წლების მანძილზე სათავეში უდგა დეაწომოსილი ლიგერატორისმცოდნე, კრიტიკოსი, პროფესორი ალექსანდრე ჩაველიშვილი. ბევრი დღეს აღიარებული ბათუმელი მწერალი ამ წრეშია აღმრდილი. 1963 წელს, პირველი კურსის სკულენგს, ქურნალ „ლიგერატორულ აგარამ“

ქურნალისტური საქმიანობა ომურგეთის რაიონულ გამოვით დაეიწყო, იქ სამი წელი ვმუშაობდი. შემდეგ ბათუმი, გამოვი „აგარამი“ რედაქცია, მისი შემოქმედებით და საოცრად თბილი კოლექტივი... ათი წლის შემდეგ ხელეაჩაუკის რაიონული გამოვითის მთავარ რედაქტორად გადამიყვანეს. ამ გამოვით 21 წლის მანძილზე ვრედაქტორობდი.

- ახლა რას საქმიანობთ, თქვენი ოჯახი, შეილბეი, მათზე რას იცვით?

- ერთი სიტყვით, ნაყოფიერი შემოქმედებით ცხოვრებით გიცხოვრებთ, - ამიტომვე გემაღლიერებიან, ამას წინათ, ხელეაჩაუკიერებამ გელთბილად მოგიცოდინეს. - რაიონში რედაქტორად მუშაობისას ქალთა საბჭოსაც ვხელმძღვე-

დასაბუღიო მთელი ბუნება, უკრავდა ვიღაც მთვარის არფაზე, ვიღაც მღეროდა დამწუნებული თავის დარღზე და უბეობაზე... და შორი იყო, თან ისე ასლო, მესმოდა მთვარის ნახი ზურჩული... ჭეჯიოდა მთვარე - თუთრი სამშახი. * * * მე მოყვდი და მოვიტანე ხსივი დილისა, მისი სანუქარი ვეწილაღე ირგვლიე ვეგლაფურს, მთელი ბუნება ავარევე ნახეზე, რომელსაც ჭჭვია მარანდობა. * * * ნურნულებდნენ ფოთლები, გაღაფითებულ-გაფერმართლებულნი და ნიაფს გუნებით უწვარდნენ ხმას... მერე დაღლილი და ნამოჭკანარი ნუმიდ ტოყებდნენ ხეს... ასეთი ზემი სიკედილი ფოთლის შხარაგა დემეტო, ისე მხარაგა, ვით დასრულება კაცის სიციფისის. აღარც ნიკების მესმორა სტეგნა, აღარც მზის ხსივი მწავრა, და უსაღისორ ეს შემოდგომა ნელ-ნელა თმობდა გზას. სატავა ვიღაც ზამთრის პეიზაჟს. * * * ასე მგონია, რომ ნისლიანი დღეების დათვერი ისე, ისე უწავლოდ, ისე წვთიღ არ დარჩა, არ დარჩა წვთი და ასლა იგი, ვარ მხრმანებელი, ოღონდ უტსტო მერე ვარ-მეთქი, ვარ მდინარი და თან უკონელი, მაგრამ მიწველად მანინ ვოვულოთვის. * * * მომდევნა ქარი გაბრახებული, გამბეგებული მომდევნა ქარი, დრუბლის რამების, დრუბლის მხედრების მთელი ღამქარიც უკან მომდევნა, და მანინ, გზაზე ვერ დაიწიენენ. დაუუსვლი მივერგებს და ტრიალ მინდორში, მუხის მინას ნამოფისევენ. დონემისდილს მუსამ ტოტები მხრებზე მომხივია, როგორც ნახადი, ფოთლები მწანე, ვეითელი, რუხი

ბენრიმბა მუთათელაძე

აქსიომა

წუსვლის მთვარე არ ამოვიდა წუსვლის ზეგა ვერ დავინახე: გადმოხლობდა კუბრივით დამე... განსვლებული ქარი შვიანა დაგმანულ ხარემულს თე-პინს ასლიდა, დარღებს დაფარულს ვით შემოდგომის გადამხმარ ფოთლებს თავზე მივარდა... წუსელი ვერ დავიძინე! ვიცი, ატრავება დღეს ქარიშხალი, მერე იწვიებს... ეს დილამდ იგრძნო როს ნანდისფერი დღის პეიზაჟი გამოანინა. აი სურათი: ბუღურები წიყ-წიყ-წიყვივებს, სესტარს საკანარ ილქსავენ ბუნაკალებიც, საბურგებისკენ მიმობიან წიწილ-ქათმები, მუშინებული კურდ იბრვს კატა, ბავივის ვივიანს ვეღარ ფარავს მადლები ვეფა... უტკარი არ ხანს, უტკარი არ ხანს, როგორც სევეია, ასეთ ამინდში სკას არ დატოვებს! აქსიომა: ნამდვილ საქმეს აკეთებს ვინაც, უმზობს ეოველთვის, ეოველდგან და ეოველ დროში! ვსვდ წვითა - დარს ადრარი ცვლის, ადრარს კი - დარი და გადიოვლის ეს ქარიშხალი! * * * წუსვლის, იცი, მთავარე მერეია და ნემს ვსოში, ცხვსვის სეზე ნამოფისევენ, სხივები ვგრძნვლის დაურთა ტოტებს ნანუქარ ნანუქარ და გაბარულმა გულისინ მითხრა ხალამი. მერე დამეხან მოიშორა ბინადე მავი და მუშაფრქვია მერთალი სინათლე... დომილი მთვარის, იტრული დომილი მთვარის, მუშინოდა დამეს, ნანობდა დამე...

წინ დამიფინა ვით ფიანდაზი და მერე ბანი ააუოლა ნიკების ეივყოს. ისმორა სემები ირავლური, ცა ცრმელვებს ცისფრად ზნდრია, ო, რა საოცრად წვიმდა... წვიმდა, წვიმდა და წვიმდა. მერე კი ხადგა ქარიც. * * * დამე იყო კუნახტი, უხვლო და უგვლო, გამკრალიფუნს ვარსკევლავები, აღარც მთვარე მოჩანდა, ცა არ ხანდა, და არც მიწა, არც მღეროდა არავინ, სეთა შრიალს სუვდიანი მინორი გაღაჭრავდა. * * * დამე იყო კუნახტი, უხვლო და უგვლო, ეს დრინცელი ბაკების, ო, ეს ბაკენალია... სულ თავს გაუვიდნენ ეს თავსვებები; ვეგვარ ნამირას როგორც ერთ დროს თვით დროისეც ვეგლაფური. * * * ამ დარღვზე ამოსული კვალ-მევიც კარავდ ვიცი, თვალს მოსტავებს ვისმეს, რა ხანია გამოჭსურე გულს კარი, რა ხანია ფიქრიც აღარ მყოფავს, რა ხანია არავფერი მიითქვამს. ცარეთ მუსე, გულში ისევე წვიმს.

ესაბურბა შაძრო რომანაძე

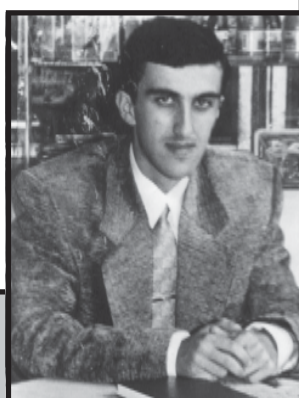
ნიშნები

2001 წელს გამოცემული... "სამართალმა" გამოქვეყნდა იგი. ჯაყახიშვილის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სოხუმის ფილიალის ისტორია-იურიდიული ფაკულტეტის სამართალმცოდნეობის სპეციალობის მესამე კურსის სტუდენტი ბებია ქანთარიას 380-გვერდიანი წიგნი: „ბაბა სამართალმცოდნეობის სახელმწიფო სპეციალობის“.

კონსტანტინე მიქელაძის დაბადების 100-ე იუბილე... მიქელაძის მოსამართლეს სახელმწიფო უნივერსიტეტში, ნიშნები, მმართველობის ფორმებში, სახელმწიფო სუვერენიტეტში, იგი აღიარებდა სახელმწიფოს ნიშნების სამ ფორმას: იძულების ძალას, გერმანიისა და მოსახლეობის, ხოლო სახელმწიფოს ფორმებიდან – აბსოლუტურ მონარქიას, შემდგომ მომარტოვების და რესპუბლიკურ წყობილებას. აქედან უპირატესობას „რესპუბლიკურ მმართველობას“ ანიჭებდა. კონსტანტინე მიქელაძე სახელმწიფოს დამოუკიდებლობას და სუვერენიტეტს ერთმანეთთან აიკავებდა. მას

რივი სახელმწიფოს ჩამოყალიბების საქმეში. კონსტანტინე მიქელაძე სასამართლო სისტემის გამჭვირვალობასა და საჯაროობაში ხედავს „უფლის დაცვას“. სახელმწიფოსთვის უმნიშვნელოვანესად მიიჩნევდა ნაფიც-საჯულთა ინსტიტუტის შემოღებას, რომელმაც თავისი ადგილი 1921 წლის კონსტიტუციაში.

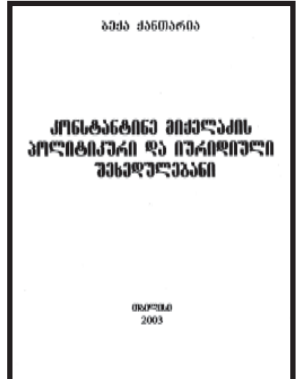
მეშვიდე ნაწილში გამოკვეთულია კონსტანტინე მიქელაძის კონცეფცია ალმასრულებელ ხელისუფლებაზე. საუბარია მთავრობის შემადგენლობასა და დანიშნულებაზე, პრეზიდენტის ინსტიტუტზე.

ქელაძის კონცეფცია ალმასრულებელ ხელისუფლებაზე.

მონტგლანდების ავტორი სტუდენტია

რაფია: „კონსტანტინე მიქელაძის პოლიტიკური და იურიდიული შეხედულებანი“. ნაშრომში მდიდარი საარქივო მასალების გამოყენების საფუძველზე გამოკვლეულია საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის გზათა სამინისტროს (1918-1921) იურისკონსულტის, საქართველოს ეროვნული საბჭოსა და დამფუძნებელი კრების საკონსტიტუციო კომისიების წევრის კონსტანტინე მიქელაძის დამსახურება 1921 წლის საქართველოს კონსტიტუციის პროექტის შემუშავების საქმეში. აგრეთვე, მოცემულია 1921 და 1995 წლების საქართველოს კონსტიტუციების შედარებითი ანალიზი.

სუვერენიტეტის გარეშე სახელმწიფოს არსებობა წარმოუდგენლად მიიჩნდა, თუმცა სუვერენიტეტს სახელმწიფოს მთავარ ნიშნებში არ მოიანერგა.

მონტგლანდის იწყება თეორიული საკითხებით. პირველი ნაწილში ლაპარაკია კონსტიტუციაზე, კონსტიტუციის ძირითად თავისებურებებზე, კონსტანტინე მიქელაძის შეხედულებებზე, კონსტიტუციის მიღების ფორმებზე, გამოკვეთილია საკონსტიტუციო კომისიის ჩამოყალიბების, შემადგენლობისა და მუშაობის ძირითადი პარამეტრები. დადგენილია 1921 წლის კონსტიტუციის ავტორები. ნაჩვენებია, თუ რა ადგილი უჭირავს კონსტანტინე მიქელაძის პოლიტიკურ-სამართლებრივ მსოფლმხედველობაში კონსტიტუციის მნიშვნელობასა და დანიშნულებას.

ნაშრომის მეხუთე ნაწილი ეხება პარლამენტს, მის სტრუქტურას, შემადგენლობასა და სოციალ-დემოკრატიულ პარტიას. კონსტანტინე მიქელაძის იდეალი იყო საქართველოში პარლამენტული რეჟიმის დამყარების ისეთი მოდელი შექმნა, რომელსაც დაეფუძნებოდა ჯანსაღი ეროვნული სახელმწიფოებრივი პოლიტიკა. მისი იდეალი იყო პარლამენტის მეშვეობით დაქვემდებარების არსებობა, დემოკრატია შემადგენლობის შემცირებას. დიდ მნიშვნელობას ანიჭებდა მრავალპარტიულობის პრინციპს.

ქელაძის კონცეფცია ალმასრულებელ ხელისუფლებაზე.

და დანიშნულებაზე, პრეზიდენტის ინსტიტუტზე. მეორე ნაწილში საუბარია დემოკრატიულ რეჟიმზე. ყურადღება აქვს დამთხვეული პოლიტიკურ უფლებებს. კონსტანტინე მიქელაძე ხალხსა და დემოკრატიას ერთმანეთთან აიკავებდა.

ბებია ქანთარია ნაშრომს, დართული აქვს რეზიუმე ინგლისურ, ფრანგულ და გერმანულ ენებზე, ასევე გამოკვეთილი ლიტერატურა და წყაროები. მონტგლანდი თავისი შინაარსით შეტად საინტერესოა. ვფიქრობთ, იგი დიდ დახმარებას გაუწევს 1918-1921 წლების საქართველოს საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ცხოვრებით დაინტერესებულ მკითხველ საზოგადოებას. წიგნი მნიშვნელოვანი შინაგანი ქართული იურიდიული ამროვნებისათვის.

უახლოეს ხანში გამოიცემა ბებია ქანთარიას მესამე მონოგრაფია: „საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის სენატი (1919-1921)“. მასში გაშუქებული იქნება საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ჩამოყალიბების ისტორია, მისი სტრუქტურა და ფუნქციები. ამ საკითხებზე თანამედროვე საზოგადოება ნაკლებად ინფორმირებულია.

კლიმენტ შელიძე, პროფესორი; თინათინ ბენდიანიძე, ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი; ბიბო მარტოშვილი, პროფესორი; ბებია ქანთარია, პოეტი; ოთარ ბამბარაძე, პროფესორი; გურამ ნაჭყალიძე, პროფესორი; ანატოლი შანაღვიძი, დოცენტი; სიალა მისნიძე, დოცენტი; ლალი ბაბიქანიძე, დოცენტი; ზაზუნა დოლიძე, დოცენტი; კობა ყაღვიანი, სტუდენტი.

მეექვსე ნაწილი საკმაოდ ვრცელია. იგი ასახავს კონსტანტინე მიქელაძის შეხედულებას სასამართლო ხელისუფლების მნიშვნელობის, მოსამართლის სამართლებრივი მდგომარეობის, უფლების დაცვის, სასამართლო კონტროლის, მომრიგებელი მოსამართლის, ადმინისტრაციული იუსტიციისა და ნაფიც-საჯულთა ინსტიტუტის შესახებ. იურისტი დიდ როლს ანიჭებს სასამართლო ხელისუფლებას დემოკრატიულ-ცივილიზებული საზოგადოებისა და სოციალურ-სამართლებრივი

P. S. ბებია ქანთარია შელიძის და სოხუმის ფილიალის პროფესორ-მასწავლებელთა დიდ ნაწილს მიაჩნიათ, რომ წარჩინებული სტუდენტი ბებია ქანთარია დირსია მინიჭოს იურიდიულ მეცნიერებათა კანდიდატის ხარისხი და თსუ სოხუმის ფილიალის სამეცნიერო საბჭოს წინაშე აყენებენ საკითხს, რომ მან, თავის მხრივ იშუამდგომლოს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამეცნიერო საბჭოს წინაშე; ბებია ქანთარიას, როგორც გამონაკლისს, ნება დაერთოს ჩააბაროს საკანდიდატო მინიჭების გამოცდები და დაიწივას დაცვებზე სამეცნიერო ხარისხის მოსაპოვებლად.

ნაშრომის მესამე ნაწილი ასახავს მოქალაქის უფლებამოსილებათა სისტემას, მოქალაქეობას, ეროვნულ უმცირესობათა უფლებებსა და

აზერბაიჯან-ბიშნეშლის ოფშორული საბადოების ათვისების I ფაზის პროექტი და ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის სამსპორტო მილსადენის პროექტი პროექტის დოკუმენტაციის სამართლებრივი საჯარო განხილვის პროცესი

აზერბაიჯან-ბიშნეშლის ოფშორული საბადოების ათვისების I ფაზის პროექტი გულისხმობს კასპის ზღვის საბადოების ათვისებას, აზერბაიჯანის სანაპირო ზოლში. ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის მილსადენის პროექტი მიზნად ისახავს 1760 კმ სიგრძის მილსადენის მშენებლობას, რომლითაც მოხდება ყოველდღიურად ერთ მილიონ ბარელამდე ნედლი ნავთობის ტრანსპორტირება აზერბაიჯანიდან, საქართველოს გაყვლით, თურქეთის მიმართულებით, საიდანაც ნავთობი შემდეგ მიწოდდება მსოფლიო ბაზრებს, და რომლის ამოქმედება 2005 წლიდან არის დაგეგმილი. ამ პროექტში განხორციელებული ინვესტიციები ჯამში 10 მილიარდამდე აშშ დოლარს მიაღწევს, რაც მათ შორის მოიცავს 3,2 მილიარდ აშშ დოლარს აზერბაიჯან-გუენეშლის I ფაზის განვითარებისათვის და 2,95 მილიარდ აშშ დოლარს ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის სამსპორტო მილსადენისათვის. ორივე პროექტს წარმართავს კომპანია „BP“, თითოეულიც ამ პროექტის საერთაშორისო ინვესტორთა ჯგუფების სახელით.

ერთობლივი მანდატის ფარგლებში, „საერთაშორისო საფინანსო კორპორაცია“ (IFC) მსოფლიო ბანკის ჯგუფის წევრი, რომელიც ახორციელებს ინვესტიციებს კერძო სექტორში და „ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკი“ (EBRD) ამჟამად განიხილავენ თითოეული 100 მილიონი აშშ დოლარის გამოყოფის საკითხს აზერბაიჯან-გუენეშლის საბადოების ათვისების I ფაზის პროექტისთვის და თითოეული დამატებითი 150 მილიონი აშშ დოლარის გამოყოფას – ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის პროექტის დაფინანსების მიზნით.

პროექტების მიერ ნაკისრი ვალდებულებების შესრულების კონტექსტში, რომელიც გულისხმობს პროექტების მშენებლობის და ექსპლუატაციის ეტაპების რეალიზაციას გარემოსდაცვითი და სოციალური სფეროს საზოგადოების დასაცავად დამოუკიდებლობის პირობებში, პროექტებმა მიმართეს უპრეცედენტო ნაბიჯებს – გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში გამჭვირვალების და საზოგადოების მონაწილეობის დონის ამაღლების მიზნით, რაც, მათ შორის, მოიცავდა გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხებზე ფართომასშტაბიანი საზოგადოებრივი კონსულტაციების და საჯარო განხილვების ორგანიზებას, გასული ორი წლის განმავლობაში. პროექტების ტერიტორიის მფლობელ სამივე ქვეყანაში მოეწყო „ბუნებრივი და სოციალური გარემოზე ზემოქმედების შეფასების“ ანგარიშების საჯარო განხილვა და ეს დოკუმენტები ფართო საზოგადოების შესწავლის საგანი გახდა, რასაც 2002 წელს მოჰყვა დოკუმენტების დამტკიცება ქვეყნების მთავრობების მიერ.

ქვეყნების ტერიტორიაზე პროექტების ზემოქმედების არეალში მოქცეულ მოსახლეობასთან, პროექტების ქვეყნების ხელისუფლების ორგანოებთან და სამოქალაქო საზოგადოებრივ ორგანიზაციებთან კონსულტაციების გარდა, ზოგიერთი საერთაშორისო საკრედიტო ინსტიტუტების მოთხოვნით, რომელიც პროექტის დაფინანსების შესაძლებლობას განიხილავს, უნდა მომზადდეს და საჯარო განხილვის დაქვემდებარდეს „გარემოსდაცვითი შეფასების“ დოკუმენტაცია, რაც უზრუნველყოფს ამავე ინსტიტუტების და ორგანიზაციების შესაძლებლობას დაზარალების შესახებ და სახელმძღვანელო პრინციპების შესრულებას. ამ მოთხოვნებიდან გამომდინარე, შეიქმნა დიდი მოცულობითი დამატებითი დოკუმენტაციის მომზადების აუცილებლობა, რომელიც გაერთიანდა დოკუმენტების ამ პაკეტში, რომელიც ამჟამად არის წარმოდგენილი საჯარო განხილვისათვის.

წინამდებარე განცხადებით იხსნება საჯარო განხილვის 120-დღიანი პერიოდი (2003 წლის 12 ივნისიდან), რომელიც წინ უძღვის პროექტის დაფინანსების საკითხის განხილვას „საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის“ და „ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკის“ მიერ. ეს ორგანიზაციები მესაძლებლობა შეინარჩუნონ და მოსაზრებების მიღებას საზოგადოების წევრების, არასამთავრობო ორგანიზაციების, სამოქალაქო საზოგადოებრივი ჯგუფების და სხვა დაინტერესებული მხარეებისაგან.

ფართო საზოგადოებას შეუძლია გაცენოს საჯარო განხილვის მასალები ინტერნეტ-გვერდზე, რომლის მისამართია www.caspiandevelopment.org ან მსოფლიო ბანკის „Infoshop“-ში (701 18th Street, N.W., Washington D.C., U.S.A.) და EBRD –ს საინფორმაციო ბიზნესცენტრში (One Exchange Square London სამუშაო საათებში).

აზერბაიჯან-გუენეშლის და ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის პროექტების დოკუმენტაციის ასლების გაცემა შესაძლებელია აგრეთვე ქვემოთ მითითებულ მისამართებზე: ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის მილსადენის კომპანიის ოფისი, საბურთალოს ქ. 38, თბილისი, ტელ: 59-34-00.

რეგიონალური გარემოსდაცვითი ცენტრი კავკასიისათვის – ჭავჭავაძის პრ. 74, ოთახი 901, თბილისი.

ილია ჭავჭავაძის სახელობის საქართველოს პარლამენტის ეროვნულ ბიბლიოთეკაში – გუდიაშვილის ქ. 7, თბილისი.

რუსთავის მერიაში – კოსტავას ქ. 20, რუსთავი.

ახალციხის მერიაში – კოსტავას ქ. 18, ახალციხე.

შეკითხვები და კომენტარები უნდა მიეწოდოს ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის თბილისის ოფისს ან გაეგზავნოს „საერთაშორისო საფინანსო კორპორაცია“ და „ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკი“ მათი ინტერნეტ-მისამართების მეშვეობით (www.ifc.org or www.ebrd.com).

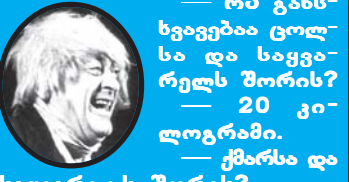
ალბომი ეკლას რაიქ აქეს სასსოვარი

პედაგოგიური ინსტიტუტის სტუდენტები (დგანან): ნათელა ლოთიაძე, მერი ზურაბაშვილი; (სხედან): ენია ხაბიბაშვილი, ენია აფრიაშვილი, ნადია ხათაშვილი. 1948 წელი.

შეკასხვებთ, რომ სურათების გამოქვეყნება უფასოა. ტელ: 99-66-10.
ფოტოების მომწოდებელი ვთხოვთ, რომ დაბეჭდვიდან ერთი კვირის ვადაში მოაკითხონ რედაქციას გამოქვეყნებული სურათების წასაღებად.

ლიბლის დოზა

— რა განსხვავებაა ცოლსა და საყვარელს შორის?
— 20 კილოგრამი.
— ქმარსა და საყვარელს შორის?
— 20 წელი.
* * *

ძმარი — ცოლს:
— შენ რომ შეგხვდებოდა წელში გამართვა და მუცლის შეწევა მომიხდებოდა ხოლმე.
— გინდა, რომ უკეთესად მომიჩვენო თავი?
— არა, ქალო, გიყვარებ და ვხვდები, როგორ აბერებს ღიმილი და კუზი.
* * *

... ის სულ უფრო ხშირად რწმუნდება ერთ რამეში: სამსახურში დადიოდა იმისთვის, რომ იქ არის ინტერნეტი, მაღაზიაში კი იმიტომ, რომ იქ არის ლუდი.
* * *

დემდე-მბმბ შვილებისთვის ავტორიტეტი უნდა იყოს. მართალია, ძნელია ღამის დისკოთეკებზე სიარული და „ექსტაზის“ ყლაპვა, მაგრამ...
— რაღაც არ მომწონხართ...
— არც თქვენ ხართ, ექიმო, გასაგებებლად ღამიაზი...

მოდა სიგამხდრე უკვე მოდური არ არის

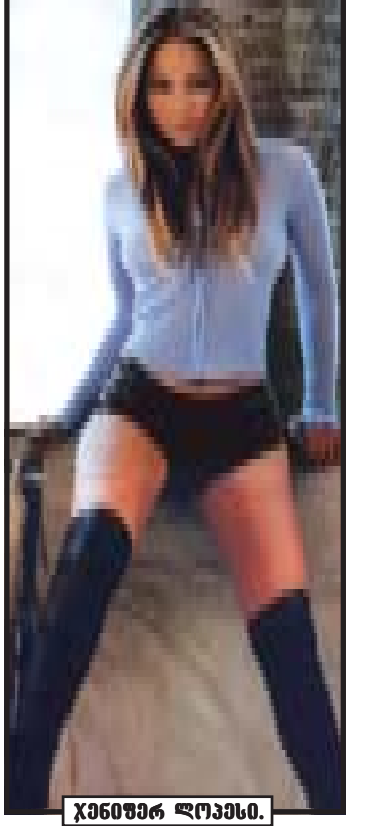
მოდის მიმდევართათვის სიგამხდრე ერთ-ერთი აუცილებელი ფაქტორია. თუმცა მოდის ცვალებადობასთან ერთად იცვლება მოდელის გარეგნული სახეც. თუ ადრე უპირატესობა გამხდარ მანეკენებს ჰქონდათ, 2003 წელს ქალი ოდნავ განსრული უნდა იყოს.
50-იან წლებში ქალებმა სხეულის კორექტირება დაიწყეს. 80-90-იანი წლებისათვის კი პოლიუმზე მოდელი თითქმის გამომავლენდა, რამაც, ბუნებრივად, კიდევ უფრო გამხდარი სხეული მოითხოვა. ამჟამად ბევრს საუბრობენ, თუ როგორი ფორმები უნდა ჰქონდეს თანამედროვე ქალს. სხვა წლებისგან განსხვავებით, ახლა უფრო ამიური და არავეროპული გარეგნობის მოდელები უფრო ფასობს. ამას ამტკიცებენ მოდის სამყაროს წამყვანი დიზაინერები.
მოდის სამყაროში ისევ გამოჩნდნენ ძველი, დავიწყებული ტომოდელი, რომლებიც უფრო შევსებული და ამკარად გამოკვეთილი სხეულის მრგვალი ფორმებით გამოირჩევიან.

მოდის სამყაროში ისევ გამოჩნდნენ ძველი, დავიწყებული ტომოდელი, რომლებიც უფრო შევსებული და ამკარად გამოკვეთილი სხეულის მრგვალი ფორმებით გამოირჩევიან.

კატრინ ვიბა ჯონსი.

ასაკის მიუხედავად, განსაკუთრებით აქტუალურია ლინდა ევანჯელისტა, სინდი კროუფორდი და სხვები, ანუ ქვეით მოსის დისტროფიულად გამხდარი სხეული შედარებით განსრულმა მოდელებმა შეცვალეს.
და ბოლოს, აღსანიშნავია ისიც, რომ ქურნალ „ღამიაში სხეულის“ კორექტირებას გამოიყენებენ ხაბარეს, რომლის შედეგადაც გაირკვა, რომ ამჯერად ძალიან გამხდარი ქალები არავის ხიბლავს და მათ მოდურად აღარ მიიჩნევენ. უმრავლესობამ უპირატესობა, შეიძლება ითქვას, განსრული ქალებს — კერძოდ მება ჯონსსა და ჯენიფერ ლოპესს მიანიჭა.
ნანა სულავა.

ჩინგიზი ლონასი.

ლინდა ევანჯელისტა.

პრიკა წაცომ ვანდობთ ქონების დაცვას ბრძმასა და ყრუს?

იმყო დრო, როდესაც „დაცვის“ სამსახურის არსებობის შესახებ საზოგადოებამ არაფერი იცოდა. ცხოვრებამ მოიგანა და, ღღეს მრავალი „დაცვითი“ ფორმა.

დაიხ, ე. წ. „დაცვითი ბიზნესის“ მოგროვებელი ყოველგვარი შემოწმების, პიროვნული, პროფესიული და ფსიქოლოგიური თვისებების, წარსულის შესწავლის გარეშე ნებისმიერ მსურველს ანდობენ „დაცვითი ფორმების“ უნიფორმას (რომელიც ძნელად თუ გაიჩინება დაცვის პოლიციელის ფორმისაგან) და იარაღს. მართალია, საფანჯრის იარაღი აქვთ, მაგრამ ახლო მანძილიდან თუ გამოიყენებ, იგი ჩვეულებრივი მომაკვდინებელი იარაღია. მეორეს, დავეუშვათ, შეუძლებელია მისი გამოყენებით ადამიანისთვის სასიკვდილო ზრის მიყენება, ფსიქოლოგიური შემოქმედების მოხდენა სომ შემუშავდა? და ამ შესაძლებლობას ხშირ შემთხვევაში „დაცვითი“ ფორმების თანამშრომელთა არცთუ მცირე ნაწილი დაზნაშავეთა კი არა, პატიოსან მოქალაქეთა წინააღმდეგ იყენებს.

„დაცვითი“ კერძო სტრუქტურების არაერთმა წარმომადგენელმა გამოიყენა უნიფორმა თუ იარაღი დანაშაულისთვის. არაერთი მათგანია მხილებული მარცვა-ყანადობასა თუ ქურდობაში. სამწუხაროდ, ამ ბოლო დროს მეკლელის ფაქტიც მოხდა.
8 ივლისს, თბილისში, ცოგნე დადიანის ქ. №107-ში მდებარე კაფე-ბარში „დადიანი“ დაცვის სამსახურ „დელტას“ თანამშრომელი ზვირა ტაბაგაძე მეკლელის მონაწილე გახდა. შემთხვევის შედეგად ბარის ერთ-ერთი კლიენტი კისრისა და გულმკერდის არეში დანით მიყენებული ზრილობების შედეგად გარდაიცვალა.

დაცვითი პროფილის კერძო სტრუქტურებში რომ არაერთი სავეტო წარსულის მქონე პიროვნება თავმჯდომარეობდა, ეს ცნობილია, მაგრამ, როცა ამ სტრუქტურის მომსახურე პერსონალის შესახებ ვსაუბრობთ, სულაც არ ვგულისხმობთ, რომ მათი ყველა თანამშრომელი კრიმინალური მიდრეკილების მქონე გახლავთ. შესაძლოა, პიროვნება კეთილსინდისიერი იყოს, მაგრამ დაცვის სამსახურის მოთხოვნები სრულყოფილად ვერ შეასრულოს. საჭიროა სათანადო პროფესიული უნარ-ჩვევები და, რასაკვირველია, ჯანმრთელობა.

სულ ახლახან, დიდის მასივის მიმდებარე ერთ-ერთი ავტოსადგომიდან ავტომანქანა გაიტაცეს. ავტოსადგომს დაცვის კერძო სტრუქტურა იცავდა. პიროვნებას, რომელიც იმ ღამეს მორიგეობდა, მანქანის გატაცების შესახებ არაფერი გაუგია. დაიხ! არ გაუგია, რადგან „მცველი“... ნახევრად ყრუ და ნახევრად ბრმა აღმოჩნდა. მართალია, სმენა და მხედველობა დაკვირვებულ ადამიანს მუშაობს უფლება ნამდვილად აქვს, მაგრამ მხოლოდ მისთვის შესაფერის სამსახურში. სმენადაქვეითებული ადამიანის მუშაობა „დაცვის“ სამსახურში ისევე არ შეიძლება, როგორც ასეთი ახალგაზრდის სწავლა... კონსერვატორიაში.
„დაცვის“ სამსახურთა შს-ებში გამოფეხულია განუკითხაობა. თუ დროზე არ შეისწავლიან კომპეტენტური ორგანოები მათს „საქმიანობას“, უფრო მძიმე შედეგებსაც მოვიმკით.

გუზა სამხარაძე,
საქართველოს შს დაცვის პოლიციის დეპარტამენტის გამეთ „ახალი პორბონტის“ კორესპონდენტი.

შსს „პრესა-2002“ სარემერვო დამკაბადონებლად სამუშაოდ იწვევს მაღალკვალიფიციურ სპეციალისტს.
ტელ: 99-06-88, 899-56-01-77.

დედა ნელი, მამა ბორისი, მეუღლე რუსუდან ძნელაძე, შვილი მარიაში, ძმა რინარდ სუაღე, დები ბელა, დოლო, რძლები ნანა ჩემინავა, მია მათისურაძე, სიძეები რუდიკო, მერაბი, სიმამრი შოთა, სიდედრი ზენაბი, ცოლისძმა ლადო ძნელაძეები, დეიდა სუსანა, ძმისწულები ლადი, თეა, დისწულები რობერტი, ვლადიმერი, დიმიტრი, დეიდაშვილები, ბიძაშვილები იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა
თამაზ (ხუნდი) ბორისის ძე სუაღე
პანაშვილი 5, 6 VIII, 5 სთ. სიმონ ჩიქოვანის ქ. №24. გამოსვენება 7 VIII, 3 სთ. ვაკის წმინდა სამების ტაძრიდან.

რედაქციის მიერ შეუკვეთავი მასალების პუბლიკაციისთვის ჰონორარი არ გაიცემა.

ავტორებს ვთხოვთ, კომპიუტერზე ანაწყო 2-2,5 ნაბეჭდ გვერდზე მეტი მოცულობის სტატიებს ნუ შემოგვტავებენ.

რედაქცია გადლოგას უხდის ყველას, ვინც გაზეთის ეს ნომერი შეიძინა და წაიკითხა!

საქართველოს რესპუბლიკა
საქართველოს რესპუბლიკა
გამომცემს უზრუნველყოფს ვაჟ „პრესა-2002“

მთავარი რედაქტორი არამაგ სანუაშვილი.
სარედაქციო კოლეჯია: ალექო ასლანიშვილი, ვახტანგ გულაშვილი, გურამ გოგიანიშვილი, გონდო გულიანიშვილი, რუსუან ლორთქიფანიძე, გონდო მძინარაშვილი, რუსუან რუსია, სპარტაკ ქობულაძე, ოთარ ხუსიშვილი.

დაფუძნებლები -
გაზეთი „საქართველოს რესპუბლიკის“ უპრინციპული

ნომრის მორიგე რედაქტორი რუსუან რუსია.

მისამართი: 380008, თბილისი, მ. კოსტავას ქ. №14.
ტელ: 99-73-24. სარედაქციო განყოფილება - ტელ: 93-28-83.
ელ ექტრონული ფოსტა - sakresp@go1.ge